

**Protokół Nr XXXIX/2017**  
**z obrad trzydziestej dziewiątej sesji Rady Powiatu Tucholskiego**  
**odbytej w dniu 23 listopada 2017 r.**  
**(sala 312 Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Pocztowa 7)**

Czas trwania obrad: od godziny 9<sup>00</sup> do godziny 12<sup>35</sup>.

Protokolant: Elżbieta Damasiewicz.

Radni obecni według załączonej listy obecności. W sesji udział wzięli również:

- |                                |                                                                                                 |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| p. Zofia Łacka                 | - Skarbnik Powiatu                                                                              |
| p. Maciej Korda                | - Sekretarz Powiatu                                                                             |
| p. Tomasz Sobiecki             | - Radca prawny                                                                                  |
| p. Honorata Kujawa-Łobaczewska | - Przedstawiciel Wojewódzkiego Inspektora<br>Ochrony Środowiska                                 |
| p. Aleksandra Kabat            | - Kierownik Biura Powiatowego Agencji<br>Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa              |
| p. Dorota Grudnowska           | - Przedstawiciel Biura Powiatowego Agencji<br>Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa         |
| p. Jerzy Piechowiak            | - Przedstawiciel Biura Powiatowego Agencji<br>Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa         |
| p. Jerzy Karnecki              | - Przedstawiciel Zespołu Doradców Rolnych ODR<br>w Minikowie                                    |
| p. Marek Borowski              | - Delegat do Rady Krajowej Izby Rolniczych                                                      |
| p. Marek Reder                 | - Przedstawiciel Biura Powiatowego Kujawsko-<br>Pomorskiej Izby Rolniczej                       |
| p. Mirosława Piechowiak        | - p.o. Z-cy Naczelnika Wydziału Geodezji,<br>Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami<br>Przyrody |
| p. Beata Muzolf                | - Pracownik Wydziału Geodezji, Gospodarki<br>Nieruchomościami i Zasobami Przyrody               |
| p. Danuta Wytrązek             | - Z-ca Naczelnika Wydziału Edukacji, Zdrowia<br>i Sportu                                        |
| p. Karol Gutsze                | - Z-ca Naczelnika Wydziału Rozwoju Lokalnego<br>i Funduszy Europejskich                         |
| p. Jacek Lorczał               | - Zastępca Naczelnika Wydziału Organizacyjnego                                                  |

Przedstawiciele mediów: Tygodnik Tucholski.

**Ad. 1.**

Przewodnicząca otworzyła obrady XXXIX sesji Rady Powiatu Tucholskiego.

## Ad. 2.

Przewodnicząca stwierdziła, na podstawie listy obecności, że na 17 radnych ustawowego składu Rady, w sesji uczestniczy 15 radnych i sesja jest prawomocna.

*Lista obecności w załączeniu do oryginału protokołu.*

*Przewodnicząca poprosiła panią Wiceprzewodniczącą o powitanie zaproszonych i przybyłych gości.*

p. Halina Janowska-Gilka – Wiceprzewodnicząca Rady

Pozwolę sobie wymienić wszystkich gości, którzy zaszczycili nas obecnością. Jest wśród nich pani Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, pani Aleksandra Kabat – Kierownik Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Tucholi, pan Jerzy Karnecki, który przybył w zastępstwie Kierownika Powiatowego Zespołu Doradców Rolnych w Tucholi, pan Marek Reder - Biuro Powiatowe Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej w Tucholi, pani Mirosława Piechowiak – Zastępca Naczelnika Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody, p. Marek Borowski – delegat do Rady Krajowej Izb Rolniczych. Witam również panią Elżbietę Doniecką z Tygodnika Tucholskiego. Pominęłam panią Zofię Łacką – Skarbnika Powiatu, pana Macieja Korde – Sekretarza Powiatu, pana Tomasza Sobieckiego – radcę prawnego i pana Jacka Lorcza – Zastępcę Naczelnika Wydziału Organizacyjnego.

## Ad. 3.

Do porządku obrad nie wniesiono uwag. Rada będzie obradowała według przedstawionego wcześniej porządku.

## Ad. 4.

Do protokołu z XXXVIII sesji Rady Powiatu Tucholskiego nie wniesiono uwag. Przewodnicząca poinformowała, że protokół został udostępniony w Biurze Rady Powiatu oraz przekazany na skrzynki elektroniczne.

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie protokół z XXXVIII sesji Rady Powiatu Tucholskiego, który został przyjęty 15 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

## Ad. 5.

Do sprawozdania z pracy Zarządu w okresie między sesjami głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Na posiedzeniu w dniu 14 listopada po zapoznaniu się z przygotowanymi materiałami na sesję i proponowanym porządkiem obrad nie zgłosiliśmy uwag do przygotowanych materiałów i rozesłaliśmy je do Państwa. Zarząd zapoznał się ze sprawozdaniem z przeprowadzonych konsultacji Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok. Zarząd podjął uchwałę w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tucholskiego na 2018 rok oraz projektu uchwały Rady Powiatu Tucholskiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tucholskiego na lata 2018-2024. Podjęliśmy uchwałę w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy

Rodzinie. Zmiana Regulaminu wynika ze zmiany struktury organizacyjnej Centrum, tj. uwzględnienia nowego stanowiska pracy – psychologa oraz dostosowania zapisów Regulaminu do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podjęliśmy uchwałę w sprawie przeprowadzenia w szkołach i placówkach niepublicznych kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonej w 2016 roku z budżetu Powiatu Tucholskiego. Postanowiliśmy przeprowadzić kontrolę prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonej w 2016 roku przez Powiat Tucholski Tucholskiej Szkole Realnej - Liceum Ogólnokształcące dla Młodzieży. Celem kontroli jest ocena zgodności ze stanem faktycznym informacji o liczbie uczniów będącej podstawą naliczenia dotacji oraz ocena wykorzystania dotacji zgodnie z jej przeznaczeniem. Zarząd podjął uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie powołania komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Tucholskiego w 2018 roku. Zmiana dotyczy zapisu § 1 pkt 4 uchwały Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 30 października 2017 r., który otrzymuje brzmienie: „4. Magdalena Kurpinowicz – przedstawiciel organizacji pozarządowych”. Zarząd zapoznał się z wnioskami Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej wypracowanymi na posiedzeniu w dniu 24 października 2017 r. Zarząd zapoznał się z opiniami Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia Rady Powiatu Tucholskiego, opiniami Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu wypracowanymi na posiedzeniu w dniu 26 października 2017 r. Zarząd zapoznał się z wnioskami Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Rady Powiatu Tucholskiego wypracowanymi na posiedzeniu w dniu 26 października 2017 r. Zarząd zapoznał się z opiniami Komisji Finansów i Gospodarki Rady Powiatu Tucholskiego wypracowanymi na posiedzeniu w dniu 25 października 2017 r. Zarząd zapoznał się również z wnioskami Komisji wypracowanymi na ww. posiedzeniu i udzielił następujących wyjaśnień. Odnosnie wniosku „o przeanalizowanie możliwości finansowych i zabezpieczenie w budżecie roku 2018 środków w wysokości 10.000,00 zł w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej na zakup pomocy dydaktycznych” poinformowaliśmy, że na wniosek pani Dyrektor w projekcie budżetu Powiatu na rok 2018 w dziale 854 rozdziale 85406 zabezpieczona już została kwota 10.000,00 zł z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych i książek w Poradni. Odnosnie wniosku „o przeanalizowanie wysokości ubezpieczeń i wysokości wypłaconych odszkodowań z faktycznymi szkodami poniesionymi w jednostkach oświatowych” Zarząd Powiatu zwróci się do dyrektorów jednostek oświatowych, które poniosły szkody z wnioskiem o przedłożenie wszystkich podjętych działań mających na celu uzyskanie stosownego odszkodowania. Zarząd dokona oceny pozyskanych informacji i właściwej korekty warunków ubezpieczenia, a także dopilnuje, aby obiekty zostały właściwie zabezpieczone i wyremontowane. Ja już to państwu na ostatniej sesji wyjaśniałem, że wszystkie możliwe do podjęcia działania zostały przez dyrektorów w sposób właściwy podjęte. To zostanie sformalizowane w formie pisemnej. Odnosnie wniosku „o rozważenie zabezpieczenia w budżecie wkładu własnego na zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych i wykonanie windy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym” Zarząd postanowił, że w powyższej sprawie zostanie złożony do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wniosek o dofinansowanie zakupu samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych oraz wniosek o dofinansowanie wykonania windy. W przypadku pozytywnej oceny wniosków środki zostaną zabezpieczone w budżecie Powiatu w roku 2018. Prace nad wyżej wymienionymi dokumentami są już prowadzone. W tym projekcie poziom dofinansowania do windy jest na poziomie 50 %, a do zakupu

samochodu na poziomie 70 %. Odnosnie wniosku „o przedstawienie radnym prognozy finansowej dotyczącej jednostek oświatowych w przyszłym roku i naboru na rok szkolny 2018/2019” Zarząd proponuje wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej, Komisji Finansów i Gospodarki z udziałem Zarządu Powiatu, na którym ponownie zostanie przeanalizowany i omówiony raport oświatowy za rok szkolny 2016/2017 oraz omówione zostaną podniesione we wniosku kwestie. O terminie wyżej wymienionego posiedzenia Zarząd poinformuje Państwa Radnych w terminie późniejszym. Z posiedzenia Zarządu 21 listopada podjęliśmy uchwałę w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Tucholskiego w 2018 roku. Zarząd na podstawie rekomendacji Komisji zdecydował o wyborze oferty Fundacji HONESTE VIVERE z siedzibą w Warszawie, przyznając dotację na wykonanie przedmiotowego zadania w wysokości 60.725,88 zł. Zapoznaliśmy się z pismem Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi informującym, że placówka otrzymała prośbę Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tucholi o wyrażenie przez Powiat Tucholski zgody na doposażenie Warsztatów w sprzęt o łącznej wartości 9.000,00 zł tj. komputer stacjonarny – 3.400,00 zł; monitor do komputera 2 szt. – 700,00 zł; ploter tnący – 2.050,00 zł; wkrętarka – 1.000,00 zł; myjka ciśnieniowa – 1.850,00 zł. Zarząd wyraził zgodę na doposażenie Warsztatów Terapii Zajęciowej w wyżej wymieniony sprzęt. Zgodnie z § 19 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej za zgodą powiatu można wydatkować nie więcej niż 3% środków Funduszu przeznaczonych na pokrycie rocznych kosztów działalności na niezbędną wymianę zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie. Obecny Preliminarz rocznych wydatków W TZ na 2017 rok zakłada kwotę na doposażenie wynoszącą 17.000,00 zł (w tym kwota z PFRON stanowi 8.100,00 zł.), z czego wydatkowano 8.000,00 zł na pokrycie części wkładu własnego do zakupionego w roku bieżącym busa.

*Przewodnicząca poinformowała, że do Rady Powiatu zostało skierowane pismo ze Starostwa Powiatowego w Brzeżinach. Ono w załączeniu przekazuje nam uchwałę Rady Powiatu i dotyczy ona udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Tucholskiego. Jest to kwota 15.000 zł. Poprosiła pana Starostę, aby przedstawił informację, jak na ten moment wygląda sprawa udzielonej pomocy ze strony innych samorządów.*

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Łączna kwota udzielonej pomocy w formie finansowej, która wpłynęła na konto w ramach wykonywanych porozumień i rozliczanych dotacji z określonym terminem bezwzględnie w tym roku, to 725.000 zł. Te pieniądze są przeznaczone na wykonawstwo, zgodnie z zapisami, remontów dróg, odcinków na które musimy ogłosić przetargi. Jeden został rozstrzygnięty i to wykonawstwo będzie. To są odcinki przebiegu przez miejscowości: Bagienica, Klonowo i Białowieża. Jest to łączna kwota, która zostanie wydatkowana w wysokości 525.000 zł. Kwota do tych 725.000 zł to kwota, którą otrzymujemy w postaci materiałowej, pomoc na zakup sprzętu, pomoc na materiały i kruszywa.

p. Zofia Łacka – Skarbnik Powiatu

Była w tym jeszcze wypłata na rodziny zastępcze. Są to środki finansowe. Mieszczą się w tym też środki na zakupy inwestycyjne frezarki i rębaka.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Pozostałe kwoty, które tutaj są policzone w ogólnym koszyku pomocy, jaką uzyskaliśmy, to są między innymi te, które Państwo radni w drodze uchwały przekazywali na konta dla urzędów gmin. Pieniądze były podzielone według skali zniszczeń w poszczególnych gminach. W tym koszyku pomocy jest również wartość wszystkich materiałów, która do tej pory do nas spłynęła od Wojewody, którą my przekazaliśmy i rozwieźliśmy. To są przede wszystkim wszystkie materiały poczynając od solbetu, cegły, styropian, pręty, płyty gipsowo-kartonowe. Wczoraj z panią Skarbnik byliśmy w Powiecie Kościańskim, który miał sesję o godzinie 16.00, podziękować za udzieloną pomoc. Powiat Kościański przekazał nam najwięcej. Jest to kwota 100.000 zł. Jest to największa kwota, którą jednorazowo Powiat przekazał.

*Przewodnicząca dodała, że do wszystkich samorządów, które okazały pomoc naszemu samorządowi są kierowane podziękowania w formie pisemnej, podpisane przez Przewodniczącą Rady Powiatu i przez pana Starostę. Tam gdzie pan Starosta może stara się osobiście podziękować.*

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Naliczyłem tych Powiatów, które udzieliły nam pomocy 44. Są takie powiaty jak Zgorzelecki, bardzo odległy, Przasnyski, Zawierciański i wiele, wiele innych samorządów. Są też nasi sąsiedzi, którzy już pod koniec sierpnia takiej pomocy finansowej nam udzielili. To jest Powiat Świecki, Powiat Chelmiński i Powiat Grudziądzki. Tak się akurat złożyło, że w tych trzech powiatach sesje odbywają się 29 listopada, odpowiednio o godzinie 11.00, 13.00 i 15.30. W tych wszystkich trzech powiatach w tym dniu na sesjach będę starał się podziękować. Są to nasi sąsiedzi nie tylko z granic, ale przede wszystkim z kujawsko-pomorskiego. Zatem wyjazd do nich jest niedaleki, a winni jesteśmy im pojechać i podziękować. Do wszystkich nie uda nam się dojechać, dlatego że to zajęłoby niesamowitą ilość czasu. W związku z tym, tak jak pani Przewodnicząca powiedziała, wysyłamy podziękowania, które zostały zademonstrowane.

*Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca zamknęła ten punkt porządku obrad.*

#### **Ad. 6.**

Zgłoszono następujące zapytania i interpelacje:

p. Dorota Gromowska – radna

Na drodze Wielki Mędromierz – Łyskowo widnieją jeszcze na poboczach ogromne pnie. Pod pniami są zapadliska. Woda wypłukuje całą jezdnię. Przepraszam, że wracam do tych interpelacji, ale to jest bardzo uciążliwe dla mieszkańców. Zresztą z tą interpelacją byli u nas mieszkańcy Mędromierza. Prosiłabym, aby zająć się tym tematem, ponieważ za chwilę spadnie śnieg i myślę, że przy takiej sytuacji odśnieżanie tej drogi i jezdni będzie bardzo utrudnione i będzie groziło niebezpieczeństwem dla nas wszystkich. W miarę możliwości prosiłabym, aby to zrobić. Zgłaszałam już pewne rzeczy związane z konarami i ze zwisającymi gałęziami w pasach drogowych po nawałnicy, na ostatniej sesji. Druga moja interpelacja dotyczy zjazdu na drogę do Krzywogońca. Nie można tam zrobić barierek w związku z planowaną przez mieszkańca inwestycją. Rozumiem to, ale wjazd z drogi powiatowej z kierunku Sumin na drogę do Krzywogońca jest bardzo niebezpieczny. Przy tym zjeździe jest wielka wyrwa, dziura i ogromny spadek na nieruchomość i pole rolnika. To przy mgłach i utrudnionej widoczności, w takich warunkach pogodowych, jest bardzo niebezpieczne. Proszę o przedstawienie na piśmie przepisów i zasad usytuowania na drogach

powiatowych, szczególnie tych łączących poszczególne miejscowości, progów zwalniających. Szanowni Państwo, tak jak przejście dla pieszych może być przejściem bardzo niebezpiecznym i śmiertelnym, tak usytuowanie niektórych progów może też grozić różnymi niebezpieczeństwami i przeszkodami dla uczestników codziennego ruchu. Ja tylko odniosę się do pewnych zasad, że są inne środki związane z kontrolą i utrzymaniem bezpieczeństwa na drogach. Mamy stosowne władze i organy, które tą sprawą równie dobrze mogą się zająć, a nie montowanie szczególnie tych kupionych, gotowych progów ze śrubami, które wiążą się czasami z niebezpieczeństwem na drogach. Skłaniam do lektury i analizy celowości montowania. Zdaje mi się, że na jednej drodze w Gminie Cekcyn próg był i naraz progu nie ma. Jest to na drodze w kierunku Ostrowa. Nie wiem, czy to jest kwestia po inwestycyjna, czy wnioskowali o to mieszkańcy. Nieraz prosimy o montowanie progów i dostajemy odpowiedź, że na niektórych drogach przelotowych, powiatowych nie może być montowany próg, a na niektórych może. Tak samo w kwestii malowania linii na poboczach, tych związanych z widocznością. Na niektórych są linie, na niektórych nie ma. Chciałabym wiedzieć jakie są zasady i jakie przepisy. Proszę odpowiedź na piśmie, abyśmy mieli przejrzystość i jasność tej sprawy.

#### **Ad. 7.**

Do informacji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim głos zabrali:

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOS

Inspekcja Ochrony Środowiska jest jednostką administracji rządowej odpowiedzialną za kontrolę podmiotów w zakresie przestrzegania przepisów prawa ochrony środowiska, a także monitorowanie i ocena stanu środowiska. Szczegółowa ocena poszczególnych komponentów środowiska zaprezentowana została przez nas w formie dokumentu na podstawie badań z 2016 r. Dostępna jest ona również na naszej stronie internetowej. Nasze badania prowadzimy w oparciu o „Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2016-2020”. Jest on zatwierdzany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Jego wykonanie było możliwe dzięki finansowemu wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Jeśli chodzi o monitoring powietrza to jak co roku, realizując swój podstawowy obowiązek wykonujemy roczną ocenę jakości powietrza w województwie. Ocena za 2016 rok dokonana została w oparciu o wyniki badań monitoringowych prowadzonych na 85 stacjach pomiarowych, w tym: w 16 stałych stacjach, 1 stacji mobilnej, za pomocą 13 poborników manualnych PM10, za pomocą metod pasywnych - 64 punktów pomiarowych SO2 i NO2 oraz na 9 stacjach pomiarowych benzenu. W celu dokonania oceny, województwo kujawsko-pomorskie, podzielono na 4 strefy (strefa kujawsko – pomorska, aglomeracja bydgoska, miasto Toruń i miasto Włocławek). Ocena za 2016 rok sklasyfikowała wszystkie 4 strefy w niekorzystnej klasie C. Strefa kujawsko – pomorska ze względu na 3 zanieczyszczenia: pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, benzo(α)piren. Pozostałe 3 strefy ze względu na 2 zanieczyszczenia: pył zawieszony PM10 oraz benzo(α)piren. Dla stref z klasy C sporządzany jest program ochrony powietrza, a poszczególne samorządy lokalne mają obowiązek składania corocznie sprawozdania z realizacji działań wynikających z przyjętych programów. W przypadku, gdy taki program już uchwalono, a standardy jakości powietrza nadal są przekraczane, konieczna jest ich aktualizacja. Niekorzystny stan zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10

obserwuje się w województwie od wielu lat. Nie jest to coś, co pojawiło się w ciągu ostatniego roku. Średnie stężenie ze wszystkich stanowisk było niższe o prawie 7% w stosunku do roku ubiegłego. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM<sub>10</sub> zarejestrowano na stacjach w Bydgoszczy, w Toruniu, we Włocławku, w Grudziądzu, w Nakle i w Brodnicy. W 2016 roku wystąpiły też 3 przypadki przekroczenia poziomu informowania. Jest to wartość 200 µg/m<sup>3</sup>. Jeżeli stężenie 24-godzinne jest przekroczone mamy obowiązek informowania społeczeństwa, że taki stan nastąpił. Było to w Grudziądzu na stacji komunikacyjnej przy ul. Piłsudskiego. Badania pyłu PM<sub>2,5</sub> wykonano na 8 stacjach w województwie. W stosunku do roku 2015 stężenie średnie ze wszystkich stanowisk było niższe o ponad 1,5%. Wartość docelowa i dopuszczalna średniego stężenia rocznego pyłu PM<sub>2,5</sub> przekroczona została na stacji w Grudziądzu. W przypadku benzo(α)pirenu poziom docelowy został przekroczony na większości stacji pomiarowych. Jeżeli chodzi o Powiat Tucholski to badania jakości powietrza prowadzimy na stacji w Zielonce. Stacja oprócz funkcji tła dla województwa, pełni również funkcję tła dla Polski, z uwagi na prowadzone badania zanieczyszczenia powietrza lotnymi związkami organicznymi, przyczyniającymi się do tworzenia ozonu troposferycznego. Ponadto, jest również stacją tła regionalnego. Jako jedna z trzech stacji w Polsce, wykonuje pomiary zanieczyszczenia metalami ciężkimi i WWA w pyłe PM<sub>10</sub>, całkowitej depozycji tych zanieczyszczeń oraz składu chemicznego pyłu PM<sub>2,5</sub>. Analiza danych z ostatnich trzech lat wykazuje tendencję spadku stężeń monitorowanych substancji. Nie dość, że nie ma tam przekroczeń, to jeszcze wykazujemy tam tendencję spadkową. Kolejnym monitorowanym komponentem środowiska są wody powierzchniowe. W 2016 roku na terenie województwa badania jakości wód płynących prowadzono w 45 punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na 27 ciekach. Wody badane były pod względem biologicznym, fizyko-chemicznym, chemicznym i bakteriologicznym. Na podstawie tych ocen określony został stan lub potencjał ekologiczny wód płynących. Jeden punkt spełniał wymogi dobrego stanu. 38 punktów spełniało wymogi umiarkowanego stanu. 4 punkty spełniały wymogi słabego stanu. Jeśli chodzi o Powiat Tucholski to monitoringiem diagnostycznym i operacyjnym w 2016 roku objęto rzeki: Brdę w profilu Pila Młyn – wody oceniono jako dobre II klasa, Kamionkę – ujście do Zbiornika Koronowskiego w miejscowości Leontynowo - stan ekologiczny umiarkowany, ocena biologiczna w II klasie, oraz Kicz ujście do Brdy na stanowisku Piszczek - stan ekologiczny umiarkowany, ocena biologiczna w II klasie, Czerska Struga – ujście do Brdy, Lutomski Młyn, Wielki Kanal Brdy w punkcie Legbąd oraz Szumionka w profilu ujście do Brdy Pila Młyn - stan ekologiczny umiarkowany, III klasa. Kolejny monitorowany element to są jeziora. W latach 2007-2016 roku na obszarze województwa badaniami objęto 124 jeziora. Wody najlepszej jakości posiadają jeziora: Stelchno, Juchacz, Orłowskie, Mieliwo, Rakutowskie, Szpitalne, Wąsoskie, Gwiazda i Borówno. Dobrym stanem ekologicznym charakteryzowało się 26 jezior. Pozostałe 89 jezior jest zagrożonych nie spełnieniem wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej. O klasyfikacji zdecydowały przede wszystkim dwa wskaźniki tj. chlorofil „a” oraz indeks fitoplanktonowy. Na terenie Powiatu Tucholskiego w 2016 r. nie badano jezior, natomiast w latach 2007-2015 monitorowane były: jezioro Gwiazda i jezioro Szpitalne stan bardzo dobry, jezioro: Okonińskie, Strzyżyny, Bysławskie – stan dobry, jeziora: Cekcyńskie, Okragłe – stan umiarkowany, jeziora: Stobno, Białe i Żalińskie – stan słaby z uwagi na widzialność i fosfor oraz jezioro Suskie Wielkie – stan zły ze względu na widzialność i azot. Jeżeli chodzi o wody podziemne to posilkujemy się badaniami wykonanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny, który jest zobowiązany do wykonywania takich badań. Na terenie województwa w ubiegłym roku pobrano wody z 76 otworów zlokalizowanych na

terenie województwa. Na podstawie badań w: I klasie jakości, wody bardzo dobrej jakości stwierdzono w jednym otworze, II klasie – 37 punktów (48,6%), w III klasie – 28 punktów (36,8%), w IV klasie – 5 punktów (6,6%) i w V klasie – 5 punktów (6,6%). Na podstawie badań prowadzonych przez PIG na terenie województwa zaobserwowano kontynuację obniżania się zwierciadła wód podziemnych. Na terenie Powiatu Tucholskiego badane były dwa otwory w miejscowości Zalesie Gmina Cekcyn, gdzie stwierdzono I klasę jakości oraz w miejscowości Piła w Gminie Gostycyn, gdzie jest III klasa z uwagi na zawartość żelaza. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zajmujemy się również oceną stanu klimatu akustycznego. W 2016 roku monitorowaliśmy stan klimatu akustycznego Inowrocławia, Chelmina i Ciechocinka, tj. w miejscowościach poniżej 100 tys. mieszkańców nie objętych obowiązkiem wykonywania map akustycznych. W miejscowości powyżej 100.000 mieszkańców starosta jest zobowiązany do wykonania mapy akustycznej. Prowadzone od lat pomiary hałasu drogowego wykazują występowanie przekroczeń dopuszczalnego poziom dźwięku szczególnie w centralnych częściach miast. Ciągły całoroczny monitoring hałasu komunikacyjnego na czterech stałych stacjach pomiarowych tj. w Bydgoszczy, w Toruniu, we Włocławku i w Grudziądzu. Na terenie Powiatu Tucholskiego w 2016 r. nie prowadziliśmy badań hałasu komunikacyjnego. Badania w Tucholi będziemy prowadzić w 2018 roku. Zapraszam Państwa do odwiedzania naszej strony internetowej, gdzie znajdują się szczegółowe opracowania dotyczące m.in. rocznej oceny jakości powietrza, zawierającej wszystkie wyniki opisane, jest pięcioletnia ocena klimatu akustycznego, jak również są bieżące wyniki badań monitoringu powietrza, rzek i jezior, umieszczane w poszczególnych zakładkach.

p. Andrzej Myszkowski – radny

Czy prawdą jest, że polskie normy zanieczyszczenia powietrza są znacznie wyższe niż europejskie? Ostatnio taki artykuł się ukazał w Gazecie Wyborczej.

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Różnie kraje podchodzą do tych norm. U nas jest 25 mikrogramów na m<sup>3</sup> jeśli chodzi o pył PM<sub>10</sub>. We Francji jest chyba trochę niższy poziom informowania. Nasz kraj przyjął takie progi informowania. Te progi informowania są po prostu inne. My informujemy społeczeństwo jak jest 200 mg/m<sup>3</sup>, a oni gdy ten poziom jest chyba 150 mg/m<sup>3</sup>.

p. Andrzej Myszkowski – radny

Wygląda na to, że Polacy mają po prostu bardziej wydolne płuca.

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Od ubiegłego roku jest temat zanieczyszczenia powietrza i smogu bardziej nagłośniony. My te wyniki pokazywaliśmy już od wielu lat. Teraz dostęp do tych informacji jest szybszy, bardziej bezpośredni. Wcześniej jak to w Słubicach się znajdowało, to jakoś nie docierało do nikogo. Media nagłaśniają to, jest też większa świadomość.

p. Dorota Gromowska – radna

Co to znaczy, że zbiornik ma stan umiarkowany? Jak pani to określi?

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

To jest trzecia klasa. W 2016 roku wydane zostało nowe rozporządzenie odnośnie klasyfikacji i tam między innymi zaostrożone zostały widelki dotyczące pH. Nie pamiętam



dokładnie, ale było od 6 do 7,5, a teraz jest od 5,5 do 7,5. To spowodowało, że już w całej Polsce większość wód będzie miało stan umiarkowany.

p. Dorota Gromowska – radna

Czy Państwa instytucja współpracuje może z instytucją medyczną pod kątem badania występowania nowotworów na naszym terenie, tak bardzo z jednej strony ochronnym, a z drugiej strony występuje duża zachorowalność? Można to już wyczytać z literatury.

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Nasze zadania statutowe nie obejmują tego. Jest to ochrona środowiska. Jesteśmy od kontroli zakładów czy przestrzegają przepisów, aby nie emitowały zbyt dużego zanieczyszczenia powietrza, czy też nie wylewały ścieków, jak również do monitorowania tego stanu i podawania informacji społeczeństwu, administracji rządowej, samorządowej, do bibliotek i innych jednostek, które są odpowiedzialne za ochronę zdrowia ludzkiego.

p. Dorota Gromowska – radna

Moje pytanie dotyczyło tylko współpracy, ponieważ jesteśmy elementem środowiska. Wobec tego zadałam takie pytanie.

p. Andrzej Urbański – radny

Czy oprócz tych rzek, które pani wymieniła, że były badane w 2016 roku, pozostałe były badane w roku 2015?

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Mamy Wojewódzki Program Monitoringu Środowiska na lata 2016 – 2020. Obejmujemy obszar całego województwa, ale jesteśmy jedną jednostką, która się tym zajmuje. Mamy jeszcze dwie delegatury: we Włocławku i Toruniu. Mamy też ograniczoną liczbę pracowników. W związku z tym zgodnie z przepisami rzeki są w cyklu pięcioletnim badane. Oczywiście są rzeki, które muszą być corocznie badane.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

W materiałach i pani wypowiedzi zwróciłem uwagę na stopień czystości jezior. Były wymienione pewne jeziora jako jeziora bardzo złej jakości. Jest to między innymi jezioro Stobno w Gminie Tuchola. Czy Państwo dociekacie też skąd ta gorsza jakość wody się bierze i ewentualnie podejmujecie jakieś środki w celu poprawy tego środowiska jezior?

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Są kontrolowane zakłady, czy też firmy, które działają w obszarze tych zbiorników lub rzek, które monitorujemy, na pewno też oczyszczalnie, ферmy. Zdaje mi się, że koło Stobna był dość kontrowersyjny zakład. Niemniej jednak duży wpływ mają też zanieczyszczenia obszarowe, czyli spływy z pól. Są to tereny rolnicze, różnie użytkowane, nawożone i jeśli to spływa do jeziora to stan się pogarsza.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Była mowa o fosforze, więc to wskazywałoby na zanieczyszczenia z nawożenia?

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Z nawożenia.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Jeżeli chodzi o jezioro w Stobnie to wiemy, że Państwo pełnią nadzór. Tam jest ferma trzody chlewnej. Wy podejmujecie czynności nadzorcze. W jakim przypadku możecie kontrolować wypełnianie przez te firmy, bo tam jest ileś firm, obowiązków przestrzegania norm ochrony środowiska ? Czy bierzecie pod uwagę, czy nie następuje tam mimo wszystko jakaś kumulacja ? Wiemy, że jest ileś tysięcy tej trzody chlewnej i czy jest jakaś różnica w przepisach, jeżeli ktoś ma hodowlę 1000 sztuk czy 8000 sztuk.

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Są określone przepisy, że nie można odprowadzać więcej niż, ścieki muszą spełniać określone wymagania obojętnie czy to jest mały czy duży zakład. Musi on się do tych przepisów stosować tak samo. Ma wydaną decyzję. My kontrolujemy, czy są spełnione wymogi tej decyzji.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Trochę znam temat. Zdaje się, że tam jest chów bezściółkowy i jest tam duża koncentracja gnojowicy. Tutaj może być akurat problem. Tym bardziej, że teraz nasycenie wód powierzchniowych i pól jest takie, że chyba już nic nie będzie wsiąkać w tą naszą ziemię. Wylanie nawet określonej ilości zgodnie z przepisami może spowodować, że ona będzie spływać do zbiorników wodnych.

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Ten zakład jest pod naszą kontrolą. Oczywiście na ile możemy kontrolować. Jeżeli jest duże narażenie to robimy zawiadomienie do prokuratury.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Moje kolejne pytanie dotyczy monitoringu hałasu komunikacyjnego. Chodzi mi o Tucholę. Mówiła pani wcześniej, że monitoring prowadzicie zgodnie z Wojewódzkim Programem Monitoringu, który obowiązuje do roku 2020. Szkoda, że Tuchola jest dopiero w 2018 roku, ale jest. Ja rozumiem, że to będzie stały monitoring. Podnoszę ten temat bo wiadomo, że droga wojewódzka 240 przebiegająca przez Tucholę niestety, ale skutkuje taką znaczącą uciążliwością w zakresie hałasu. Pani powiedziała, że będzie ten monitoring w przyszłym roku prowadzony. Jeżeli by pani tego nie powiedziała, to bym wnioskuje o to, aby to było. Tuchola jest tym miastem, które nie ma obwodnicy, a ze względu na tą uciążliwość byłaby ona wskazana. Robi się tak duży ruch pojazdów i to pojazdów dużych, że szczerze mówiąc jak patrzę na to co dzieje się na ulicy, to zaczyna to mi przypominać Augustów i te przejazdy tirów. Jeżeli rano jedzie w jednym ciągu 10 tirów, a przestaje to być coś nadzwyczajnego, to powoduje to hałas. Moje pytanie jest, w jaki sposób będzie ten monitoring prowadzony, czy będą wyznaczone punkty, gdzie będzie mierzony ten hałas, czy to będzie stały monitoring, czy okazjonalny ?

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

To jest monitoring w oparciu o wytyczne. Prowadzony jest w okresie wiosennym, letnim i jesienno – zimowym. Nie są jeszcze wyznaczone dokładnie punkty, ale mamy 5 punktów przeznaczonych do lokalizacji na terenie miasta. Badania są całodobowe. Przyjeżdża ekipa, która całą dobę mierzy. Cała doba będzie objęta dwa razy w okresie wiosennym, w okresie letnim i dwa razy w okresie jesienno – zimowym. Na podstawie tego będą wyliczone wskaźniki. Hałas się przelicza, równoważy się na 16 godzin pory dnia i 8 godzin pory nocnej.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Czy z lokalizacją tych punktów można się gdzieś zapoznać ?

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Lokalizacji jeszcze nie ma. Ja akurat się zajmuję monitoringiem hałasu i ja będę ustalać te punkty. Wiele lat zajmuję się tym monitoringiem hałasu. Tucholę również już monitorowaliśmy. Wiem, gdzie powinno się te punkty zlokalizować i są też wytyczne gdzie te punkty powinny być, aby jak najbardziej móc ocenić wpływ tej emisji hałasu na budynki i na mieszkańców. Później taką informację przekazujemy do Urzędu Miasta czy do Starostwa. My tylko przekazujemy informację. W informacji będą zalecenia, co należałoby zrobić, ale są to tylko zalecenia. Nie wydajemy nakazów, że należy coś wybudować. Być może obwodnica będzie zalecana, a być może przekroczeń nie będzie.

p. Andrzej Myszkowski – radny

Czy Państwo też robicie takie pomiary lotne na terenach mniejszych miejscowości ?

p. Honorata Kujawa – Łobaczewska – przedstawiciel WIOŚ

Dronów nie posiadamy. Na naszej stronie jest stanowisko Ministra Środowiska odnośnie alternatywnych sieci pomiarowych, ponieważ teraz coraz więcej samorządów idzie w stronę mierników nie wchodzących w skład naszej sieci. My nie bierzemy odpowiedzialności za wyniki, które są uzyskiwane z tych urządzeń, bo nie są przez nas nadzorowane. Możemy brać pod uwagę tylko to, co wyjdzie z naszych kontrolowanych, wzorcowanych, nadzorowanych przyrządów. Nie jesteśmy przeciwni, bo jest to dobre narzędzie edukacyjne. Być może nareszcie sąsiad zrozumie, że to co się tam pojawia to jest właśnie to co on puszcza swoim kominem.

#### **Ad. 8.**

Do informacji o stanie środowiska, rolnictwa i zasobów naturalnych w Powiecie Tucholskim głos zabrali:

*Przewodnicząca poinformowała, że po raz pierwszy na sesji gości pani Mirosława Piechowiak w roli Zastępcy Naczelnika Wydziału, która obecnie realizuje zakres obowiązków, który do tej pory realizował pan Stanisław Rzepiński.*

p. Mirosława Piechowiak – p.o. Z-cy Naczelnika WGGNiZP

Starosta Tucholski realizuje zadania z ustawy o lasach, ustawy prawo wodne, ustawy o ochronie przyrody, ustawy prawo łowieckie. Szczegółową informację przedstawiliśmy w materiałach sesyjnych. Poproszę o pytania. Gorącym tematem naszego Wydziału są teraz lasy i rowy, ze względu na nawałnicę i duże opady.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Chciałabym podziękować pani Naczelnik za taką wzorcową pracę Wydziału. Praca jest odbierana jako wzorcowa, na bardzo wysokim poziomie merytorycznym. Bardzo dziękuję panu Staroście i całemu Wydziałowi za pomoc rolnikom, którzy posiadają lasy, w uzyskaniu podpisu pana Wojewody na oświadczeniach o szkodach spowodowanych w lasach. Te oświadczenia były niezbędne przy ubieganiu się o pomoc kłęskową składaną do Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Było bardzo dużo oświadczeń. Dodatkowo Państwo przyjmujecie wnioski o uzyskanie wsparcia z funduszu leśnego.

p. Mirosława Piechowiak – p.o. Z-cy Naczelnika WGGNiZP

Te wnioski przyjmujemy przez cały czas. Termin nie jest ustawowo wyznaczony, więc jeżeli ktoś chciałby jeszcze złożyć wniosek o oszacowanie szkód, o dofinansowanie do odnowienia gruntów leśnych czy nawet posprzątanie to Wydział cały czas przyjmuje wnioski. Dziękuję za pochwałę, oczywiście przekażę ją pracownikom.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Tu szczególne podziękowania rzeczywiście należą się dla całego Wydziału i pani Naczelnik osobiście. Był to bardzo krótki czas z koniecznością zaopatrzenia tych wniosków w podpis Wojewody, celem złożenia ich w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jednakowoż są przy tym sprawy, które wydawać się mogą, że muszą być rozwiązane. Z tej umowy, którą wszystkie Starostwa podpisały, na terenie których wystąpiły zniszczenia w lasach prywatnych, ta dotacja to nie jest dotacja, tylko jest to w formie wynagrodzenia. Rozmawiałem w tej sprawie z Dyrektorem Regionalnym Lasów Państwowych w Toruniu. Trwają w tej chwili rozmowy, aby to wynagrodzenie, było zastąpione dofinansowaniem, które nie podlegałoby opodatkowaniu i nie byłoby konieczności złożenia Pit-u w Urzędzie Skarbowym i rozliczenia się z podatku. Jak zapewniał mnie pan Dyrektor rozmowy są prowadzone z panem premierem Morawieckim. W tym zakresie prawdopodobnie ta zamiana, oczekiwana zresztą, nastąpi. Jeżeli to tylko będzie wdrożone, niezwłocznie wszystkich poinformujemy. To będzie też działało na takiej zasadzie oblige. W związku z tym niezmiennie są tutaj wszystkie inne warunki, które zostały ustanowione. Zobaczymy jak naszym mieszkańcom, naszym właścicielom lasów prywatnych uda się z tej sytuacji wyjść. Jeżeli komuś nie uda się do 15 marca tego zrealizować, to jest możliwość zrobienia tego do końca 2018 r. Nie wszystkim do 15 marca uda się to zrealizować z różnych przyczyn, częstokroć niezaistniałych po stronie właściciela lasu.

p. Mirosława Piechowiak – p.o. Z-cy Naczelnika WGGNiZP

Dodam jeszcze, że Wydział jest przygotowany do tego, żeby podpisać umowy z właścicielami lasów, ale tak jak pan Starosta wspomniał, jeszcze trwają rozmowy na temat zmiany tej umowy. Są już osoby, które zgłaszają posprzątanie, ale niestety nie możemy jeszcze podpisywać. Oczywiście dziękuję za pochwały.

p. Dorota Gromowska – radna

Przylącam się do tych podziękowań od samorządu Gminy Gostycyn. Chciałabym jeszcze zapytać odnośnie tego terminu. Ten termin marcowy jeszcze nie jest ostateczny ?

p. Mirosława Piechowiak – p.o. Z-cy Naczelnika WGGNiZP

To nie ostateczna data. Jest pismo Dyrektora Lasów, który napisał, że 31 grudnia też będzie terminem właściwym.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

To jest tak, jak na początku na spotkaniach w gminach z rolnikami, z właścicielami lasów mówiliśmy. Termin jest wyznaczony i pierwotnie był wyznaczony na 15 marca z tytułu udzielonej pomocy z Lasów Państwowych. Od 15 marca w lasach zaczyna się termin wzmożonej aktywności ochrony przeciwpożarowej. W związku z tym taki był pierwotny termin wyznaczony. Od samego początku, zresztą wszyscy o tym mówili, że nie wszystkim uda się do tego 15 marca to wykonać. Tym, którym się nie uda, ten termin na pewno będzie przedłużony do końca 2018 roku. Dodatkowa informacja, że to wynagrodzenie dla klas 2, 4

i 6 tysięcy ma być zastąpione dofinansowaniem, które nie będzie podlegało opodatkowaniu. Musi paść decyzja Ministra Finansów w zakresie zwolnienia z opodatkowania.

*Przewodnicząca podziękowała i życzyła powodzenia na nowym stanowisku pracy.*

#### **Ad. 9.**

Cele i zadania realizowane przez instytucje działające na rzecz rolnictwa w Powiecie Tucholskim:

- a) *informacja Kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Tucholi o zadaniach realizowanych przez jednostkę na terenie Powiatu Tucholskiego:*

p. Halina Janowska-Gilka – Wiceprzewodnicząca Rady

Witamy serdecznie panią Aleksandrę Kabat. Witamy pani serdecznie. Nie było pani, kiedy byli wszyscy witani, ale teraz w sposób szczególny witamy panią i dziękujemy za przybycie.

p. Aleksandra Kabat – Kierownik BP ARiMR

Na wstępie bardzo serdecznie chciałabym podziękować za zaproszenie. Przyjechaliśmy troszkę później, bo mamy bardzo dużo wniosków do sprostowania, dlatego przepraszamy na wstępie za spóźnienie. Otrzymaliście Państwo od nas materiały. Mam nadzieję, że one zostały dołączone, ponieważ wysłaliśmy je w terminie. Myślę, że nie będę ich jeszcze raz przytaczała. Mamy na względzie Państwa cenny czas i nie o to chodzi, aby czytać materiały. Może odniosę się tylko do takich zadań natury ogólnej. Jeżeli będą jakieś pytania to prosimy bardzo. Może wejdę w ten temat, który tutaj przed chwilą był omawiany, a konkretnie mówimy o klęskach, które miały miejsce w sierpniu tego roku. W tym właśnie momencie chciałam podziękować samorządowi powiatowemu za współpracę, szczególnie pani Naczelnik. Współpraca odbywała się w sposób merytoryczny i bardzo skuteczny. W tym ciężkim temacie, gdzie było bardzo mało informacji na bieżąco, takich niedomówień, jakoś tutaj wspólnie wyjaśnialiśmy sprawy na bieżąco. Na dzień dzisiejszy jeżeli chodzi o te oświadczenia dotyczące lasów w naszym Powiecie nie mamy z tym problemów. Możemy wnioski na tym etapie procedować i bez zgrzytów to robimy. Jeszcze raz bardzo dziękuję i oczekuję dalszej współpracy, niekoniecznie w temacie klęski. O tym lepiej abyśmy za rok, jeżeli się spotkamy, nie mówili. Za zaproszenie jeszcze raz dziękuję, jest to dla nas bardzo cenne, ponieważ jesteśmy otwarci na wszelkiego rodzaju współpracę z samorządami, ze wszystkimi stowarzyszeniami działającymi na rzecz rolnictwa. Oczywiście możemy mieć różne zdania w różnych tematach, niemniej jednak dążymy do tego, aby płynęły środki na tereny wiejskie, tam gdzie one są najbardziej potrzebne. Jeżeli chodzi o wnioski tzw. klęskowe przyjęliśmy do końca października, ponieważ taki był termin, 953 wnioski z terenu naszego Powiatu. W tych powiatach, które zostały objęte klęską jest to mniej więcej porównywalne. Jest to ogrom pracy, ponieważ rok budżetowy kończy się z dniem 31 grudnia i do tego czasu musi być wszystko sprostowane i pieniądze powinny się znaleźć na koncie rolników. Na dzień dzisiejszy procedujemy poszczególne etapy, na tyle na ile to jest możliwe, jakie otrzymujemy w tym temacie wytyczne. Jeżeli chodzi o nasze Biuro, to jesteśmy przygotowani do tego, aby te wnioski przygotować, sprostować i przygotować do wypłaty. Jest ogrom pracy, dlatego dzisiaj spóźniliśmy się o godzinę. To wynika ze spiętrzenia wielu spraw. Oprócz klęsk mamy jeszcze różne inne wnioski, o których w materiałach już pisałam. We wnioskach klęskowych jest to podzielone na wnioski de minimis, na pomoc publiczną, na wnioski w uprawach leśnych, o których tutaj była mowa, na wnioski w uprawach polowych, na wnioski ze szkodami w budynkach. Są różne wnioski, na same uprawy, na

same lasy, są tzw. miksy, że wszystkie trzy występują. Jest to duża różnorodność. Są wytyczne, przepisy prawne i staramy się, aby było to w należyty sposób wykonane. Jeżeli jeszcze chodzi o temat klęsk, to od 16 października wypłacamy tzw. zaliczki w wysokości 70 % dopłat bezpośrednich. W tej chwili jesteśmy na ukończeniu. Na dzień dzisiejszy nasz Powiat ma wypłacone 85 % zaliczek. Zostało jeszcze kilka dni. Na dzień 17 października była to już bardzo duża ilość. Nasze biuro skończyło tzw. kontrolę administracyjną jako jedno z pierwszych w kraju, dlatego nasi rolnicy mogli mieć te zaliczki naliczone. Chodziło nam o to, aby pieniądze trafiły do rolników, którzy zostali poszkodowani, jak najszybciej. Takie było założenie ministra i staraliśmy się sprostać temu zadaniu, żeby tak się stało. Tyle powiem, jeżeli chodzi o klęski. Jeżeli chodzi o dopłaty na tym etapie mamy już 54 % wypłat ONW. Do 30 listopada będziemy na bieżąco te pozostałe płatności realizować. Jesteśmy największą agencją płatniczą. Od 1 września przejęliśmy część zadań od Agencji Rynku Rolnego. Chodzi tutaj głównie o materiał siewny. Myślę, że to jest akurat z korzyścią dla rolników, ponieważ mają blisko i nie muszą wniosków wozić do Bydgoszczy. I tak u nas pytali o te sprawy i teraz wszystko będzie w jednej agencji płatniczej, w jednym miejscu będą składali wnioski. Myślę, że to akurat na korzyść. Jednym z działów, który jest ważny, który my realizujemy jest identyfikacja i rejestracja zwierząt. Jest to też bardzo ważne, ponieważ ta baza musi być aktualna dlatego, że chodzi o bezpieczeństwo żywności i o rynki zbytu dla rolników. Jeżeli będą zdrowe zwierzęta to będą też i rynki zbytu. Chodzi też o to, aby było bezpieczeństwo żywności, ponieważ jeżeli mamy prawdziwą, aktualną bazę to odpowiednie służby weterynaryjne w razie czego mogą zidentyfikować źródło chorób i mogą w porę reagować. Ponadto jeżeli chodzi o identyfikację zwierząt i bazę, która powinna być aktualna, to od jakiegoś czasu są też dopłaty do zwierząt. To jest też bardzo istotne. Na każdym spotkaniu prosimy, aby te zgłoszenia były składane w terminie. Mamy jeszcze programy rolno-środowiskowe, które są bardzo istotne, jeżeli chodzi o nasz powiat. Nasze gospodarstwa położone są na terenie Tucholskiego Parku Krajobrazowego i otuliny. Mamy około 400 wniosków. Jesteśmy jednym z trzech biur w naszym oddziale, które mają dużo tych wniosków rolno-środowiskowych. Poza tym, że wpływają z tego tytułu pieniądze na konta rolników, to też dbamy jednocześnie o ochronę środowiska. Chciałam też podziękować wszystkim samorządom za współpracę w zakresie składania wniosków klęskowych. Wykonaliście Państwo ogrom pracy. My teraz te wnioski, protokoły, sprawdzamy, procedujemy i widzimy, że praca, która tam została włożona to jest naprawdę duża praca. Jeszcze raz bardzo dziękuję za współpracę w tym zakresie i w każdym innym.

*Przewodnicząca poinformowała, że informacja, jaką pani Kierownik przygotowała jest zamieszczona w materiałach sesyjnych i każdy radny szczegółowo się z nią zapoznał.*

p. Jan Przybysz – radny

Chciałbym podziękować Agencji za sprawne przyjmowanie wniosków. Ci pracownicy, którzy zasiadali w tych pomieszczeniach stanęli na wysokości zadania. Uśmiechnięci, mili służyli pomocą od a do z. Za to pani pracownikom chciałbym serdecznie podziękować, oczywiście dyrekcji także.

p. Dorota Gromowska – radna

Ja również dziękuję waszej instytucji, pracownikom, którzy z nami współpracują i dziękuję za te podziękowania dla nas. Tak się składa, że w naszej gminie przewodniczyłam komisji, jeżeli chodzi o straty w rolnictwie. Członkiem tej naszej komisji jest również obecny tu pan Jurek. Chciałam powiedzieć, że też musimy mieć wspólnie wiele zrozumienia, dlatego że

w protokołach występują różnorakie sytuacje i też troszeczkę błędów. One wynikają z różnych przyczyn, czasami z nie sprawdzenia dokumentów agencyjnych, z tym co było we wniosku. Tutaj widzimy wspólne zrozumienie. Przy tej pracy ważne jest też podejście Urzędu Wojewódzkiego, które jest również w tej materii pozytywne. Oczywiście każdy wniosek i każdy protokół, który ulegnie weryfikacji i zmianie musi być merytorycznie uzasadniony.

p. Aleksandra Kabat – Kierownik BP ARiMR

Wszystkim bardzo dziękuję za uznanie i za podziękowania. Staraliśmy się, aby to przyjęcie wniosków odbyło się w sposób płynny i myślę, że to nam się udało. Bardzo się cieszę, że pracownicy sprostali zadaniu, bo widziałam, jak pan radny Jan Przybysz akurat był z wnioskiem i też stał w malej kolejce. Staraliśmy się, aby to było w sposób bardzo płynny i z jakimś zrozumieniem przyjęte. Rolnicy pytali o wszystko. Wiele było różnych spraw, które trudno było na ten moment wyjaśnić. Na dzisiaj jeszcze jest dużo niewiadomych, tak jak pani Dorota mówi. Jeżeli są jakieś pomyłki to też rozumiemy. Staramy się dzwonić. Nie chodzi o to, aby jeden drugiemu wytykał błędy. Tak jak Wojewoda, który zlecił państwu w ramach prac zleconych szacowanie i powołanie komisji tak samorządom jak i nam chodzi o to, abyśmy współpracowali, by to dokończyć do 31 grudnia w atmosferze współpracy, a nie wytykania sobie wzajemnie błędów. Te błędy też nie wynikały z tego, że ktoś chciał zrobić błąd, tylko z tych różnych interpretacji itd. Jeżeli chodzi jeszcze o naszą Agencję to powiem, że ja i mój zespół traktujemy naszą pracę jako służbę na rzecz rolnictwa i terenów wiejskich. Staramy się, aby każdy interesant wychodził od nas zadowolony, nawet wtedy jeżeli nie będzie to załatwione po jego myśli. Jeszcze raz dziękuję bardzo.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Dla nas to jest niezmiernie ważne, że Państwo wraz ze swoimi służbami stanęliście na wysokości zadania, dlatego że czas był niełatwy, ale też i tego czasu nie było dużo. Żeby zmieścić się we właściwym terminie Państwo pracowaliście i dniem i nocą. Tak się złożyło w nocy z 11 na 12 sierpnia bardzo nieszczęśliwie, że Powiat Tucholski, który dotknęła ta nawałnica, to dotknęła w głównej mierze trzy gminy, które mają największe nasilenie rolnictwa. To właśnie na tych terenach jest zmniejszona powierzchnia obszarów leśnych. Nawet tam te zmniejszone obszary leśne występujące na mapie fizycznej w kolorze zielonym, w tej chwili przestały istnieć. W związku z tym, że tak bardzo dotknęło to tereny nasyczone uprawami rolnymi, to wiemy dokładnie, iż tym rolnikom, którym nie udało się tego zebrać, to były straty, których już nie uda się zebrać. Żniwa w tym roku u niektórych rolników nie zostały zakończone i one się nigdy nie zakończą. W związku z tym były podjęte te wszystkie działania, które Państwo wypełniliście i tak jak pani powiedziała, to służba. Za tę służbę wzorowo wypełnioną od całej Rady Powiatu, od Zarządu Powiatu, od nas wszystkich, od mieszkańców należą się słowa uznania i podziękowania. To chciałem niniejszym uczynić, jednocześnie życząc dla was następnych dni, miesięcy i lat, na pewno bez nawałnicy, ale żeby ta praca była pracą łatwiejszą. Myślę, że tak jak w tym budynku, gdzie mamy ze sobą bardzo wiele wspólnego, bo nie tylko jest Agencja Restrukturyzacji, ale i Ośrodek Doradztwa Rolniczego, myślę że też od nas wszystkich dla pana Jurka Karneckiego doradcy od lat pracującego, dla koleżanek i kolegów ogromne podziękowania. Tak jak pani Dorota Gromowska mówiła pan Jurek i pracownicy ODR byli w zespołach komisji, które szacowały te straty. To również i dla was bardzo serdeczne podziękowania.

p. Aleksandra Kabat – Kierownik BP ARiMR

ODR i Izby Rolnicze oczywiście bardzo się włączyły. Jeżeli pan Starosta będzie miał okazję to proszę podziękować od rolników naszego Powiatu i od nas panu Dyrektorowi ODR, który bardzo się włączył w te prace i nawet delegował pracowników ze Świecia do pomocy do Biura Powiatowego w Tucholi i tym samym mogliśmy te wnioski szybciej przyjmować, bo Państwo je szybciej wypisywali. ODR jest od jakiegoś czasu instytucją rządową i oczywiście z nami współpracuje. Możemy współdziałać i pewne sprawy przyspieszać.

*b) informacja o funkcjonowaniu i zadaniach doradztwa rolniczego, realizowanych na terenie Powiatu przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie:*

p. Jerzy Karnecki – przedstawiciel ODR

Będę mówił w imieniu mojej szefowej koleżanki Joanny Jastak. Dziękujemy bardzo za zaproszenie. Już tyle słów zostało tu powiedzianych pod naszym adresem. Szczególnie mi miło usłyszeć taką opinię z ust fachowca, a mianowicie pana Starosty, który jest jednocześnie rolnikiem, którego miałem przyjemność obsługiwać. Tak się stało, że w materiałach, które udostępniła koleżanka jest bardzo dużo powiedziane. Nie będę tego powielał. Powiem tylko nieskromnie, że my byliśmy w podwójnej roli. Byliśmy powołani do komisji przez pana Wojewodę. Kiedy już ta cała operacja między gminą, a Wojewodą udała się i rolnik był w posiadaniu stosownego dokumentu w postaci protokołu wtenczas dla nas była jeszcze bardzo duża, bardzo ważna rola, a mianowicie w dużej części to my jako doradcy pomagaliśmy wypełniać te wnioski. Kto był niejednokrotnie, to widział, co na naszym korytarzu się działo. Tym bardziej, że był to bardzo krótki okres czasu, aby zdolać złożyć wniosek w odpowiednich terminach. Oprócz spraw, które tu zostały wymienione, bym tylko nadmienić, że w ostatnim czasie nasz Ośrodek w partnerstwie z Lokalną Grupą Działania Bory Tucholskie realizuje działanie tzw. zielona opieka, czyli gospodarstwa opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim. To jest bardzo ważna sprawa. Ja już nie jestem też młody, ale trzeba zadbać o tych, którzy przeszli na zasłużoną emeryturę oraz o tych, którzy nie mogą swobodnie i samodzielnie egzystować. Muszę pochwalić się, że na 15 gospodarstw opiekuńczych, które w województwie kujawsko-pomorskim są, w Powiecie Tucholskim jest ich 8. Jest czym się pochwalić. Tym nasz zespół między innymi się również zajmuje. To jest takie dodatkowe zadanie oprócz tych zadań, które na co dzień statutowo wypełniamy. W materiałach trzeba wprowadzić małą poprawkę. Mówi się w nich, że rokrocznie realizujemy projekt „Ekologizacja wsi województwa kujawsko – pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. dobrej kultury rolnej”, w którym uczestniczy 15 gospodarstw rolnych. W tym roku projekt ten realizowany był na terenie Gminy Gostycyn ale w sołectwie nie Mała Klonia, jak było w materiałach, tylko Wielka Klonia. Mała Klonia była chyba 4 lub 5 lat temu. Mieliliśmy wtedy laureatkę na poziomie wojewódzkim. W tym roku 3 miejsce zajęło nasze gospodarstwo na poziomie wojewódzkim. Tyle ciepłych słów było pod naszym adresem. Miło było je usłyszeć. Na pewno przekażę je pani Kierownik. Jeżeli byłyby jakieś pytania, a będę w stanie odpowiedzieć to osobiście odpowiem, jeśli nie, to przekażę to pani Kierownik i ona się ustosunkuje do tych pytań.

p. Dorota Gromowska – radna

Pewnie dzisiaj sesja będzie ku czci podziękowań, ale niechże tak będzie. Trochę miodu nie zaszkodzi. Panie Jurku, bardzo serdecznie dziękuję, przede wszystkim za uczestniczenie w pracach komisji. Co prawda robiliśmy to społecznie, ale nic tak nie zachęca do działania jak żywa pochwała. Złożyliśmy chyba z 7 tysięcy podpisów, ale tu nie o podpisy tylko chodzi.



Jak Państwo wiecie protokół w niejednokrotnych sytuacjach zawiera 7 stron. On był wykonywany w dwóch egzemplarzach. Bardzo dziękuję w imieniu swoim, pana Wójta i całego naszego samorządu oraz rolników. Drugi punkt, który z państwem realizowaliśmy to była właśnie ekologizacja wsi w Wielkiej Kloni. Choć to sołectwo bardzo ucierpiało to muszę powiedzieć, że ten konkurs zakończył się takim sukcesem. Jedno gospodarstwo z terenu naszej gminy zakwalifikowało się do klasyfikacji wojewódzkiej. Spośród ośmiu gospodarstw z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, znalazło się na trzecim miejscu. Jesteśmy dumni, że mimo tej nawałnicy udało się to zakończyć. Podziękowania też dla pani Ani, która była koordynatorką tego zadania. Trzecia sprawa to Olimpiada Wiedzy Rolniczej, którą koordynował tutaj obecny pan Jerzy. Co prawda z naszej Gminy nie mieliśmy laureata, bo z Gminy Cekcyn. Mam nadzieję, że ta osoba, która wygrała jest godna takiej uwagi, ponieważ jest to człowiek, który kończył naszą szkołę ZSLiA, posiada wielką wiedzę, bo cały czas pracuje w gospodarstwie rodziców. To też jest pozytywne. Te gospodarstwa, które tutaj pan wskazał, angażują się osoby z naszego samorządu Gminy Gostycyn. Dobrze, że udało się rozpocząć ten projekt i że on jest kontynuowany. Z Dyrektorem ODR ten projekt wspólnie zaczynaliśmy. Jest to na pewno godne uwagi i pochwały. Dziękuję też za taką codzienną pracę, gdzie mamy przyjemność współpracować i rolnicy na bieżąco mogą pana o wszystko zapytać. Za to wszystko serdecznie dziękujemy.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Wczoraj w posiedzeniu Komisji Rolnictwa uczestniczyła pani Kierownik Joanna Jastak. Z wielką pasją opowiadała nam o gospodarstwach opiekuńczych. Ten projekt będzie realizowany do końca czerwca 2018 roku. Mam nadzieję, że będzie on dalej kontynuowany. Zapraszała również do kontaktu. Jest możliwość zwiedzenia tych gospodarstw po wcześniejszym umówieniu. Właściciele bardzo chętnie dzielą się swoją wiedzą w tym zakresie, pokazują gospodarstwa. W materiałach sesyjnych są telefony kontaktowe. Dodam również, że rolnicy z terenu naszego Powiatu bardzo pozytywnie ocenili współpracę ze wszystkimi instytucjami, które działają na rzecz rolnictwa, zwłaszcza po nawałnicy, która miała miejsce. Podziękowania również dla dyrekcji Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za to, że umożliwiła bezpłatne wypełnianie rolnikom wniosków kłęskowych, co umożliwiło im przyspieszenie i złożenie w terminie wniosków do Biura Powiatowego ARiMR.

p. Barbara Drewczyńska – radna

Ja chciałabym bardzo serdecznie podziękować za tą zieloną opiekę, za ten projekt. Tak się składa, że jedno z tych gospodarstw znajduje się właśnie w Legbądzie. Jest to miejsce bardzo dobrze mi znane. Pochwalę się, że jako szkoła współpracujemy z tym miejscem i z osobami, które korzystają z tej zielonej opieki. Miałam okazję niejednokrotnie gościć w tym gospodarstwie. Muszę powiedzieć, że jest to coś niezwykłego, coś wspaniałego. Dla tych ludzi tam przebywających jest to tak ogromna pomoc w takim codziennym funkcjonowaniu. Tyle ciepłych słów, które słyzy się od tych osób korzystających z tej formy jest tak budujące i tylko należy życzyć państwu i nam wszystkim, by ten projekt był dalej realizowany, żeby była możliwość kontynuacji. Za to wszystko co do tej pory jest w tym zakresie czynione składam serdeczne podziękowanie. Gratulacje, bo to naprawdę piękna sprawa. Jest to też o tyle budujące, że ten projekt dostrzega te osoby, osoby starsze, przeważnie samotne, często też w jakimś zakresie niepełnosprawne z terenów wiejskich.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Właśnie na przykładzie tego gospodarstwa opiekuńczego w Legbądzie w połowie roku przebywająca tu z roboczą wizytą pani Minister Pracy i Polityki Społecznej Bojanowska miała możliwość zobaczenia dnia powszedniego pracy z seniorami. To o co wszyscy podczas tej wizyty pani Minister mówiliśmy, pokazując na takim przykładzie iż ten projekt, który jest policzony na takie trzy czasookresy, po którym póki co nie ma decyzji odnośnie przedłużenia tudzież elementu wsparcia, to właśnie tam pokazywaliśmy dlaczego jest potrzeba, ażeby takie środki się znalazły, dlaczego to trzeba kontynuować. Właściciele tych gospodarstw opiekuńczych tak to przyjmują, że ten pilotaż, który jest na terenie Powiatu Tucholskiego, na pewno jest godny naśladowania, ale bez wspomżenia i opieki ze strony instytucji rządowych byłoby z wielką szkodą, gdyby nie znalazł swojej kontynuacji. Bez tegoż wsparcia na pewno się nie uda. Tam naprawdę osoby przebywające spędzają bardzo pożytecznie czas, bo przede wszystkim są ze sobą, mogą ze sobą porozmawiać, być na co dzień, zajmować się codziennymi czynnościami, ale i nie tylko.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Coraz więcej mówi się o projekcie ustawy zmieniającej ustawę o płatnościach bezpośrednich. Mam na myśli to, że prawdopodobnie od 2018 roku rolnicy będą zobowiązani składać wnioski bezpośrednio w wersji elektronicznej. Proszę powiedzieć jak Ośrodek Doradztwa Rolniczego jest przygotowany do tych zmian.

p. Jerzy Karnecki – przedstawiciel ODR

Wstępnie mogę powiedzieć, że jesteśmy przeszkoleni. Wszystko jest dobrze, żeby tylko był prąd i ten nasz kochany system, żeby tak zadziałał. Żeby nie było tak, że są opóźnienia z powodu usterek technicznych. Wstępnie jesteśmy już przygotowani. Na pewno przekaże te podziękowania. Na pewno byłoby miło, gdyby to koleżanka pani kierownik bezpośrednio usłyszała, ale przekażę je.

*c) działania Powiatowej Izby Rolniczej w Tucholi na rzecz poprawy sytuacji w rolnictwie:*

p. Marek Borowski – delegat do Rady Krajowej Izby Rolniczych

Zakładam, że będę mówił krótko. Informacja jest rzeczywiście zawarta. Nasunęło mi się kilka uwag wysłuchując posiedzenia. Pierwsza to taka, że aby skutecznie działać trzeba znaleźć sojuszników. W tym duchu parę kwestii chciałbym poruszyć. Na terenie Gminy czy Powiatu my jako samorząd zawodowy niewiele ma do powiedzenia. Taki jest nasz ustrój rolny, że te działania są dopiero od wyższego szczebla. Chciałbym zwrócić uwagę, że nie ma takiej administracji rządowej odnośnie rolnictwa na niższym szczeblu. Jeżeli mówi się o sprzedaży bezpośredniej, a nie ma targowisk, to ta sprzedaż bezpośrednia jest czysto iluzoryczna. Przypomnę tylko, że program budowy targowisk był już w poprzednim rozdaniu pieniędzy unijnych. Pięć lat minęło i dotarło do naszych trzech gmin. Czyli jednak to współdziałanie musi być, bo inaczej się po prostu nie uda. W kwestii takiej poszukania sojuszników, albo zrozumienia tematu powiem tak. Na rolnictwo można z czterech stron spojrzeć: rynek jako taki globalny, konsument, który ma coraz więcej do powiedzenia, przepisy, które wszystkich nas zaskakują w tempie mniej więcej wymiany telefonów komórkowych, pogoda, na którą żadnego wpływu nie mamy, a pokazuje, że to coraz gorzej może być. Żyjemy w świecie gdzie jest względna nadpodaż żywności. Nadpodaży by nie było, gdyby biedacy mieli pieniądze, by tą żywność kupić. Póki co jest tak, że jest rynek konsumenta i sprzedawcy. Rolnik w Polsce i Unii Europejskiej uzyskuje dochody z tego rynku w wysokości 50 czy 60 %. W związku z tym, jeżeli by nie miał dopłat wszelkiego typu to w tempie błyskawicznym ta tendencja dla wszystkich się pogarsza. Rolnik coraz mniej

pieniędzy pozyskuje z rynku, a coraz więcej wisi na pasku składania wniosków, wypełniania druków i tłumaczenia się, że on je jednak potrzebuje, bo nie byłby w stanie funkcjonować. Tak naprawdę to konsument z tego korzysta mając żywność w takiej cenie w jakiej ma. Z czym my jako Izba, jako samorząd rolniczy się borykamy? Konsument oczekuje generalnie rzecz biorąc, aby było dużo, tanio, a teraz jeszcze zdrowo. Do tego dochodzi żywność funkcjonalna non GMO, bez laktozy, bez glutenu itd. My do wszystkiego się musimy dopasować. Musimy też prowadzić działania uświadamiające konsumentów, że to co słyszą w telewizji to wcale nie jest prawda. Co to znaczy mleko non GMO? Czy ktoś z Państwa się nad tym zastanawiał? Mleko nie może być modyfikowane genetycznie. To znaczy tylko, że ta krowa była żywiona paszą non GMO. Co to znaczy ser bez laktozy? Nie ma sera bez laktozy, bo przy produkcji serów cała laktoza się rozpuszcza w serwatce i w żadnym serze nie ma laktozy. Mówię to tylko dlatego, żeby Państwo mieli tą wiedzę, że ci gracze rynkowi potężni te trendy wyczuwają, prowadzą badania rynkowe i konsumenta tym kupują. Zrobiła się moda na polskie produkty. Coraz więcej się mówi, że nawet będzie specjalne oznakowanie itd. Morliny, Sokołów, Krakus, Balcerzak to nie polskie firmy, tylko polskie nazwy. W Polsce mają siedziby, w Polsce produkują ale to nie są polskie firmy. Widzicie Państwo co robi reklama i z czym my się jako rolnicy musimy borykać. Pogoda – mówi się, że rolnik na 70 % rzeczy nie ma wpływu. Możemy zasiać, dbać, kupić wszystko, wydać pieniądze, a 70 % i tak pójdzie gdzieś tam, bo nie mamy na to żadnego wpływu. To też jest spowodowane trochę tym, że są dwa podejścia do produkcji rolniczej prezentowane przez tych, którzy decydują o trendach. Pierwsze to sianie tego, co można sprzedać. Wydaje się, że najbardziej rozsądne. Drugie to jest takie tradycyjne podejście, żeby siać to co urośnie, albo to co w Polsce było od lat, bo to jest przystosowane do tych warunków. Te tendencje się zderzają. Jak one się zakończą nie jestem tego w stanie powiedzieć. Przepisy – wielu z Państwa nie zdaje sobie sprawy w jak wielu sprawach jak daleko państwo ingeruje. Ja nie mówię, że to źle, czy dobrze, ale chodzi o sam fakt. Ten kto ma ziemię w tej chwili, a nie jest nawet rolnikiem z chwilą, kiedy będzie chciał sprzedać natknie się na potężne problemy. Nie, że nie można jej sprzedać, bo można ją sprzedać, ale rolnikowi przy pewnych warunkach. Przepisy ciągle ulegają zmianie. Jeżeli ktoś ma kochaną synową, albo zięcia, to będzie mógł mu zapisać to bez żadnych problemów bo jeszcze niedawno nie było to możliwe. Przepisy, które regulują produkcję w kontekście ochrony środowiska, o których była mowa, bezpieczeństwa żywności itd. Ja bym tylko chciał się odnieść, abyście Państwo też mieli wiedzę. Pan radny mówił o tym Stobnie. Pani mówiła o zanieczyszczeniach. Ja muszę to powiedzieć. Rolnictwo odpowiada za zanieczyszczenie azotem. Za zanieczyszczenia fosforem odpowiadamy my wszyscy. W proszkach do prania jest fosfor. Wszyscy zanieczyszczamy to środowisko. Brda poniżej ujścia Kiczy nie będzie czysta, bo ten fosfor, w którym myjemy się i pierzemy tam jest. Oczyszczalnie ścieków nie są na tyle sprawne. Też jestem tego zdania, czy samorząd rolniczy jest tego zdania, że musimy sobie dać odpowiedź, czy ta żywność ma być bezpieczna, z poszanowaniem środowiska w produkcji i tania, czy nie tania. Jeżeli chcemy, żeby była tania i w wielkiej ilości to fermy muszą być, bo inaczej się tej żywności wyprodukować nie da. Tą decyzję musimy podjąć, nie my jako rolnicy, tylko my jako konsumenci, jako mieszkańcy.

p. Dorota Gromowska – radna

Niestety muszę opuścić obrady ze względu na moje sprawy służbowe, dlatego chciałabym zacząć od podziękowania za ten krótki, ale merytoryczny wykład. Potrzeba nam coraz więcej takich dyskusji, właśnie nie o problemach, tylko żeby uświadamiać. Zapraszam do nas na komisje, będziemy pana słuchać. Korzystając z tej okazji, że jest pan w imieniu pani

przewodniczącej Gizeli Jarczyńskiej wraz z panem Markiem Rederem chciałabym serdecznie podziękować panu Jankowi Beredzie i pani Danusi Lutoborskiej z terenu naszej gminy za włączenie się w akcję związaną z nawalnicą. Państwu również dziękuję i na panów ręce dla pana dyrektora Więconka za materiał siewny i plody rolne, które przybyły do naszej gminy. Rolnicy naprawdę byli zadowoleni. Może ktoś powiedzieć, że to niewielka pomoc, ale zawsze jest to jakaś iskierka, którą można wykorzystać. Dziękujemy za merytoryczne szkolenia, które Państwo organizujecie. Zawsze można z nich wiele wynieść. Właśnie z takich wypowiedzi, jak dzisiaj pan Marek przedstawił, można więcej zrozumieć niż z całego pięciogodzinnego wykładu czasami. Dziękuję też za pomoc rolnikom przy wypełnianiu wniosków. Chcę też panom powiedzieć, chociaż nie wiem jak to przeżyje nasz budżet, że Rada przychyliła się do waszej opinii o wysokości podatku i zostawiliśmy na tym samym poziomie. Mogą panowie przekazać, że ta opinia dużo dała i została wzięta pod uwagę. Zachęcam do dalszej współpracy. Jesteśmy otwarci jako samorząd do tej współpracy. Dziękujemy bardzo i życzymy wielu sukcesów w działaniach na rzecz zmiany przepisów, w konstruowaniu umów międzynarodowych, jeżeli chodzi o naszą żywność. Właśnie wymieniliśmy poglądy z kolegą Andrzejem jak może być mleko inne niż GMO, jak zwierzęta karmione są soją, czy tego typu produktami.

p. Marek Borowski – delegat do Rady Krajowej Izb Rolniczych

Każde jedno jest non GMO.

p. Dorota Gromowska – radna

Wiadomo, że jest to zwierzę w przeważającej części roślinożerne i odchodzi się od karmienia tradycyjnego, które zawsze było dla nas bezpieczne. Dziękuję bardzo i wszystkiego dobrego w dalszych obradach.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Panie Marku, pan jako przedstawiciel Izb Rolniczych tak jak wiele innych osób będących w organizacji Izb, delegowanych przez poszczególne gminy, wypełniamie tę przestrzeń pomiędzy instytucjami rządowymi, a rolnikiem. Jesteście takim ciałem z krwi i kości, z jednej strony fachowym, z drugiej strony organizacją, która wnioskuję, opiniuje, ale też pośredniczy w negocjowaniu pewnych trudnych spraw, które ze względu na szeroko pojęty interes każdego rolnika indywidualnie, ale też grupowo ze względu na producentów trzody chlewnej, bydła ażeby pokazywać, ażeby móc spełnić pewne parametry jaka jest dochodowość, jakie są możliwości. Z jednej strony bycie dzisiaj rolnikiem to na pewno pasja, ale żeby to nie było hobby, które nie daje też z drugiej strony możliwości utrzymania rodziny i miejsc pracy. Nie ma co ukrywać. Rolnictwo dzisiaj to miejsca pracy specjalistów. Dzisiejszy rolnik w gospodarstwie do 50, a może i do 100 hektarów to w jednej osobie częstokroć szef przedsiębiorstwa, szef marketingu, pracownik fizyczny, ale też ten, który musi zaplanować, uwzględnić prawa rynku, podatki. Mówię o tym, dlatego że Izby Rolnicze właśnie moim zdaniem taką przestrzeń wypełniają. To, że znajdujecie Państwo czas na to, żeby te interesy grupy rolników prezentować wobec tych, do których możemy zgłaszać wnioski i swoje potrzeby, a więc do struktur agend rządowych, jest bardzo ważną rolą, którą wypełniamie. Wypełniamie ją dobrze. Tak jak tutaj wszyscy jesteśmy, a przedstawiciele agend rządowych to potwierdzą, jest to współpraca, nie jest to wzajemnie przeszkadzanie sobie, a współpraca. Za tą pracę społeczną również trzeba podziękować, nie tylko w imieniu całej Rady Powiatu wraz z Zarządem, ponieważ to jest jedno z najważniejszych zadań. Dzisiaj mówiliśmy o ochronie środowiska. Jadąc kiedyś do pracy usłyszałem taką kwestię, że porządne zadymienie w miejscowości z dużą zawartością benzo(α)pirenu to jest tak jak byśmy wszyscy

naraz palili intensywnie papierosy. Jest to jeden ze składników i może to być szkodliwe. Bezpieczeństwo żywności czyli bezpieczeństwo nas wszystkich, z jednej strony jest niesamowity trend za tym, aby ta gospodarka rolna w wykonaniu każdego rolnika się opłacała więc trzeba zwracać uwagę na to jakich środków do produkcji rolnej się używa, bo to mówi też o bezpieczeństwie żywności. Faktem jest, że jest rynek producentów, rynek detalistów i rynek sprzedawców. Tak to już jest, że my jako konsumenci kupujemy i do tego jesteśmy, że tak powiem różnymi technikami ze strony sprzedawców atakowani. Kupujemy oczyma. To co ten bodziec wzroku przyjmie, ładne opakowanie, dobra cena, dobrze opisane, nie zawsze jest czymś dobrym. Ja już kiedyś spotkałem się z takim stwierdzeniem przy okazji zorganizowanej przez Izby Rolnicze debaty, która odbyła się w Zakładzie Aktywności Zawodowej, iż nawet nasi rodzimi producenci, pod marki takiego produktu lokalnego producenci się podpinają, bo wiedzą, że Bory Tucholskie kojarzone są przede wszystkim z wodą, lasem i czystym powietrzem. Zresztą te wskaźniki, które były tu dzisiaj pokazywane przez panią inspektora ochrony środowiska mają podstawę dla naszych konsumentów produktów rolnych, mleka, jajek, mięsa. Mam podstawy sądzić, że jeżeli ktoś gdzieś w logo tego produktu zawrze to jest to opatrzone również i tym, że ten kto tego logo używa daje przyzwolenie na to co w zawartości tego produktu jest. Dlatego na nas spoczywa obowiązek mówienia o tym. Jest to prosty przykład na to, jak fachowcy w dziedzinie produkcji rolno – spożywczej mają tu bardzo wiele do powiedzenia. Taką jedną z instytucji społecznych są Izby Rolnicze. Muszę powiedzieć, że zarówno po stronie pracowników agend rządowych, tych których dzisiaj mamy i tych, którym dziękujemy jest wiele projektów i wiele programów, które wychodzą naprzeciw temu, żeby ta produkcja żywności była bezpieczna i zdrowa. Myślę, że gdyby ten temat móc i byłby czas na to, żeby rozszerzyć to pewnie byłyby na to podane przykłady i omówione. Myślę, że dzisiaj spotykamy się również dlatego żeby pewną część działalności podsumować i podziękować. Jesteśmy po bardzo ciężkim roku w rolnictwie. Nawałnica to jedno, ale zanim ta nawałnica nastąpiła to już od samego początku było ciężko. Najpierw wszyscy rolnicy się z tego cieszyli, bo lata poprzednie to była hydrologiczna susza. Jak się okazuje jest takie porzekadło, że „suchy rok biedy nie da, a mokry może zabrać wszystko”. Niestety w tym roku to się wszystko sprawdziło co do joty. Najpierw cieszyliśmy się, że kwiecień jest deszczowy, maj jest deszczowy, w czerwcu już niektórzy mówili, żeby mogło przestać, ale nie przestało. To co później nastąpiło nie tylko pogarszało jakość zbieranych plonów co finalnie gdzieś ma konsekwencje swoje na jakość tych gotowych produktów, które my kupujemy w sklepach. Jest jeszcze jeden ważny powód, który pan tutaj dzisiaj poruszył. My jako instytucja samorządu powiatowego tak naprawdę nie mamy stricte narzędzi do bezpośredniego oddziaływania w zakresie rolnictwa. Jesteśmy bez środków w tym zakresie. Te nasze działania są też takimi działaniami podkreślającymi, że te instytucje, które mają do tego przeznaczone środki i działają społecznie możemy tutaj wspólnie rozmawiać, odbywać debaty i pewne wnioski i opinie w tym zakresie konstruować i przekazywać dalej do naszych urzędników ARiMR, po to, aby cały ciąg bezpieczeństwa żywności był zachowany. Bardzo chcę nie tylko panu podziękować, ale też i naszej pani Przewodniczącej Komisji Rolnictwa, która od lat jest związana zawodowo z rolnictwem, za to, że potrafi się zająć, potrafi skoordynować te działania, potrafi doprowadzić do spotkań i potrafi przede wszystkim w ramach prac Rady Powiatu w związku z tym pokazywać tych ludzi, którzy są bezpośrednio zaangażowani i działają na rzecz rolnictwa. Można powiedzieć, że jest to miejsce, gdzie o tych rzeczach można rozmawiać, ale też procedować wnioski i przekazywać to jak to wygląda z punktu widzenia rolnika i żeby to się opłacało, było zdrowe i bezpieczne.

*Radna Dorota Gromowska opuściła obrady. W sesji uczestniczy 14 radnych.*

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOS

Składam też podziękowania dla zarządu Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej za to, że na terenie naszego województwa funkcjonują biura powiatowe Izby Rolniczej. Myślę, że należy dążyć w tym kierunku, aby utrzymać biura powiatowe mimo iż jest to tylko pół etatu. Pan Marek wykonuje swoje zadania tak naprawdę przez osiem godzin dziennie. Prośba, aby dążyć do utrzymania tych biur, gdyż nie w każdym województwie są siedziby. Myślę, że bardzo ważne jest to, że rolnik ma blisko do przedstawiciela Izby. Tutaj prośba by podejmować działania w celu utrzymania tych biur powiatowych.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Mam takie krótkie pytanie szczegółowe, bo zawsze też mnie to nurtowało. Mówi się tyle o sprzedaży bezpośredniej, która może być szansą dla mniejszych gospodarstw rodzinnych. Wielu ludzi się tym interesuje. Pomija się to o czym mówił pan Marek. Pomija się tego sprzedawcę i gros tych środków, które gdzieś uciekają poza tego bezpośredniego wytwórcę. Czy ma pan wiedzę ile takich gospodarstw, czy podmiotów, jeżeli chodzi o sprzedaż bezpośrednią się u nas zarejestrowało? Ile gospodarstw prowadzi taką sprzedaż i pokrótce w jakich miejscowościach one występują? Ewentualnie jeszcze co z tymi targowiskami, gdzie będzie możliwość sprzedaży. W których gminach już takie targowiska zostały zorganizowane dobrze i funkcjonują?

p. Marek Borowski – delegat do Rady Krajowej Izb Rolniczych

Będąc w takim towarzystwie i pełniąc funkcję taką jaką pełnię będę nazywać rzecz po imieniu, bo inaczej nie ma sensu taka praca. Sprzedaż bezpośrednia istnieje od wielu lat, tylko w świetle prawa jest nielegalna. Ile jest tej legalnej nie potrafię powiedzieć. Jest to minimalna ilość. Hamuje sprzedaż bezpośrednią, taką oficjalną ze zgłoszeniem, bardzo mały limit produkcji. To jest suma bardzo niewielka. Nie chciałbym tu źle powiedzieć, limit jest taki, że marża by starczyła na jazdę samochodem tam i z powrotem na targowisko. Więcej zysku by z tego limitu nie pozostało. W tej kwestii sprzedaży bezpośredniej należy jeszcze przedstawić taką anegdotkę. Byłem świadkiem rozmowy posła Ardanowskiego z posłem Mojzesowiczem na ten temat. Jeden to jest aktywny rolnik, a Poseł Ardanowski jest tylko nominalnym rolnikiem. Mojzesowicz pyta się Ardanowskiego: spytaj swojej synowej czy by rano wstała, oskubała kaczkę czy kurczaka, wybrała jajka z kurnika i pojechała z dwoma koszami na targ. Niech Państwo sobie dadzą odpowiedź sami, że jeżeli nie będzie możliwości sprzedaży do restauracji to nic z tego nie będzie. W Europie Zachodniej, w Niemczech powyżej 10 % to są ekologiczne produkcje. We Włoszech czy w Austrii wszystkie ekologiczne sery idą głównie do bogatych hoteli. Przecież tego sera w cenie 80 Euro nie wszyscy mogą kupić. Ilu takich konsumentów znajdzie się w sklepie? Po drugie ten sklep musiałby być specjalistyczny, przecież w supermarkecie nikt na półkę w ogóle nie postawi takiego sera. Pewnie to dojrzeje do rozwiązania, bo jeżeli tylko 50 % pieniędzy otrzymuje rolnik, to w dłuższej perspektywie ileż można dopłacać do wszystkiego. Konsument się kiedyś zbuntuje, no chyba, że zabrakłoby jedzenia. Ten scenariusz może być możliwy dopiero za 20 albo 30 lat. Jeśli chodzi o targowiska to nasze samorządy długo się muszą przyzwyczajać do myślenia o czymś co trzeba zrobić, akurat w sferze rolnictwa. To wynika z tej pozycji jaką rolnictwo zajmuje w randze zarządzania po linii rządowej. Te targowiska mają powstać i są pieniądze na Tucholę, Śliwice i Lubiewo. W trakcie zadawania pytań przyszła mi do głowy jedna myśl, którą chciałbym Państwu powiedzieć dla wspólnej

korzyści. Chodząc po gospodarstwach, bo byłem członkiem komisji klęskowej to moge powiedzieć, że 70 % ludzi nie jest gotowych, nie umie, nie potrafi przyjąć pomocy. Obwarowania administracyjne są takie, że ci ludzie tego kompletnie nie rozumieją. W kontekście składania elektronicznych wniosków o płatności bezpośrednie jestem gotów zaryzykować, że 90 % nie ma bladego pojęcia o tym. Nie dlatego, że chciałbym się w jakiś sposób pejoratywny wypowiadać o rolnikach, czy o ludziach generalnie rzecz biorąc. To nie ludzie są nie doinformowani, czy niewykształceni. Rzecznik Ochrony Konkurencji i Konsumentów zarzuca, że w umowie bankowej jest coś niezrozumiałego i trzeba umowę poprawić, ale nikt nie weryfikuje stanowionego prawa, czy to jest dla ludzi zrozumiałe. Niestety w tym przypadku ono jest kompletnie niezrozumiałe. Jest też trochę mentalności ludzkiej, że wszyscy czekają na to, że ktoś przyjdzie i im pomoże. Tu jest wiele do zrobienia dla nas jako samorządu i dla Państwa jako samorządu. Moje myślenie jest proste. Im więcej pieniędzy wpłynie na teren gminy czy powiatu to jest lepiej dla wszystkich.

*Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca zamknęła ten punkt porządku obrad.*

#### **Ad. 10.**

Do projektu uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017 głos zabrali:

*Salę obrad opuściła radna Wiesława Alichniewicz. W sesji uczestniczy 13 radnych.*

Radni otrzymali autopoprawkę do projektu uchwały (w załączeniu do oryginału protokołu).

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji KiKF

Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej na posiedzeniu w dniu 21 listopada w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017.

p. Andrzej Myszkowski – radny, Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia

Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia zaopiniowała przedstawioną uchwałę pozytywnie.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2017 r. analizowała materiały sesyjne i w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017.

*Przewodnicząca poinformowała, że projekt uchwały był szczegółowo omawiany na poszczególnych komisjach Rady Powiatu.*

**Radni nie mieli uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na rok 2017 wraz z autopoprawką, który został przyjęty 13 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/242/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### **Ad. 11.**

Do projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tucholskiego na lata 2017 – 2024 głos zabrali:

*Przewodnicząca poinformowała, że do projektu uchwały również dołączona została autopoprawka (w załączeniu do oryginału protokołu).*

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji EKiKF

Chciałabym prosić może panią Skarbnik, aby przedstawiła tą autopoprawkę, ponieważ my omawialiśmy na Komisji uchwałę bez autopoprawki.

p. Zofia Łacka – Skarbnik Powiatu

Żadna Komisja tego nie omawiała. Jest to wpisanie do uchwały w § 1 punkt 1: „Po § 3. uchwały dodaje się § 3 a w brzmieniu: „§ 3 a. Upoważnić Zarząd Powiatu do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć, określonych załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały”. Dotychczasowy punkt 1 otrzymuje numer 2, dotychczasowy punkt 2 staje się punktem 3. W projekcie uchwały wprowadzono punkt pierwszy, w razie gdyby w tym roku jeszcze doszło do podpisania umowy. Inne zmiany w uchwale nie są wprowadzone.

*Na salę wróciła radna Wiesława Alichniewicz. W sesji uczestniczy 14 radnych.*

*Przewodnicząca poinformowała, że projekt uchwały, który jest na 93 stronie materiałów sesyjnych należy zastąpić projektem dzisiaj otrzymanym.*

p. Tomasz Sobiecki – radca prawny

Projekt uchwały został zaopiniowany. Opinia nie jest wyrażona tylko do tego jednego punktu.

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji EKiKF

Opinia Komisji była odnośnie punktu obecnego 2 i 3. Teraz został wprowadzony jeszcze punkt pierwszy mówiący o upoważnieniu dla Zarządu. Proponuję, aby w takim razie nie czytać opinii Komisji dotyczących tej poprzedniej wersji, tylko przegłosować.

p. Tomasz Sobiecki – radca prawny

Sytuacja wygląda w ten sposób. Była wczoraj opiniowana uchwała z dwoma punktami. Dzisiaj pani Skarbnik zgłosiła trzeci punkt. W tym punkcie opinii Komisji nie ma. Opinie mogą Komisje przedstawiać do tego co opiniowały, a potem głosujemy całość.

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji EKiKF

Komisja na posiedzeniu w dniu 21 listopada, w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tucholskiego na lata 2017 – 2024 zamieszczony w materiałach sesyjnych.

p. Andrzej Myszkowski – radny, Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia

Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia zaopiniowała pozytywnie przedstawioną uchwałę, bez autopoprawki.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ



Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2017 r. w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały w materiałach sesyjnych.

*Salę obrad opuściła radna Beata Rode. W sesji uczestniczy 13 radnych.*

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki również głosowała nad projektem pierwotnym, który znajduje się w materiałach sesyjnych i jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała ten projekt.

**Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tucholskiego na lata 2017 – 2024 wraz z autopoprawką, który został przyjęty 13 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/243/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### **Ad. 12.**

Do projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2017 głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Zmiana uchwały wynika z rozliczenia wydatków, a w zasadzie zwrotu podatku VAT z umowy dotyczącej rozpoczęcia działalności, w wyniku którego Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi zwrócił kwotę 8.601,63 zł oraz rezygnacji, które wpłynęły na zadaniu dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w kwocie 112,62 zł oraz na zadaniu dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych w kwocie 4.116,00 zł. Środki w łącznej wysokości 12.830,25 zł przenosi się na zadanie z rehabilitacji społecznej dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane na podstawie odrębnych przepisów, dzięki czemu będzie możliwość realizacji wniosków dofinansowania zakupu najbardziej potrzebnych przedmiotów takich jak: pielucho majtki, cewniki, wózki inwalidzkie, itp.

*Na salę obrad wróciła radna Beata Rode. W sesji uczestniczy 14 radnych.*

p. Andrzej Myszkowski – radny, Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia

Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała omawiany projekt uchwały.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2017 r. w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki również jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

**Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań i wysokości środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych na rok 2017, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/244/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### **Ad. 13.**

Do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Wiem, że sprawa była na komisjach omawiana. Niemniej, jeżeli Państwo mieliby dodatkowe pytania do tego co powiem, to jest obecny na dzisiejszym posiedzeniu Rady Powiatu pan Karol Gutsze – Zastępca Naczelnika. Przedkładany pod obrady Rady Powiatu Tucholskiego Program ma na celu jak najlepsze wykonywanie zadań Powiatu poprzez możliwie pełne wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych, zwiększenie skuteczności i efektywności zadań związanych z realizacją zadań publicznych i dalszy wzrost udziału organizacji w rozwiązywaniu problemów lokalnych. Program określa cele, zasady oraz formy współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi, wskazuje zakres przedmiotowy tej współpracy, priorytetowe zadania publiczne oraz zakładaną wysokość środków przeznaczonych na jego realizację. W okresie od dnia 9.10.2017 r. do dnia 9.11.2017 r. projekt Programu był konsultowany z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działającymi na rzecz Powiatu Tucholskiego. W ramach konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi. Dnia 12.10.2017 r. projekt Programu przekazany był do zaopiniowania Radzie Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego. Rada pozytywnie zaopiniowała przedłożony projekt.

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji EKiKF

Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej na posiedzeniu w dniu 21 listopada jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok. Na uwagę zasługuje fakt zwiększenie kwoty przeznaczonej dla organizacji pozarządowych z kwoty 15.000 zł w roku ubiegłym na 20.000 zł, zgodnie z propozycją Komisji.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki również jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

**Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/245/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

#### **Ad. 14.**

Do projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+555 do km 13+400 Etap II” głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

W czerwcu podejmowaliśmy uchwałę odnośnie jednej z dróg zgłoszonej do Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, Gminnych i Powiatowych celem zabezpieczenia środków na realizację w przypadku przejścia pozytywnie weryfikacji wniosku przez komisję konkursową. Tam przyjęliśmy taką zakładaną kwotę, która wymaga dzisiejszą uchwałą urealnienia, ponieważ ten kosztorys został określony, doprecyzowany i to jest ostateczny kształt wielkości i wysokości zadania. Zatem w czerwcu podejmowaliśmy uchwałę z kwotą w okolicach 3.800.000 zł. Ostatecznie jest to kwota 3.209.623,42 zł. Chciałbym jeszcze dodać, że do tego Narodowego Programu zostały złożone dwie drogi. Jedna to droga 1030C na odcinku Bysław – Lubiewo – Bruchniewo. Z uwagi na to, że na pozostałe odcinki w całości będą wykonywane prace projektowe tutaj zostało to rozetapowane i jest to odcinek drogi, który obejmuje rozwiązanie skrzyżowania przed wjazdem do miejscowości Lubiewo i przebiegu części tej drogi w miejscowości Lubiewo. Odbył się wstępny nabór wniosków. Zostało to podsumowane i zaopatrzone w liczbę punktów. Wcześniej też podejmowaliśmy szereg uchwał zmieniających, które były uchwałami z porozumieniami z gminami. Zmieniły się w Narodowym Programie zasady i nie ma punktów za współpracę pomiędzy samorządami: gminnym i powiatowym. Wymienialiśmy się tymi uchwałami po to, żeby wspomóc się ilością punktów. Ta droga, o której dzisiaj mówimy po tej wstępnej preselekcji otrzymała 25 miejsce. Droga w Gostycynie otrzymała 27 miejsce. Jest czas, który wykorzystamy w tej chwili na odwołanie. Przyglądając się tym kryteriom znaleźliśmy przy tej drodze możliwe do uzyskania dwa punkty. Z pozycji 25 przez te dwa punkty powinniśmy, jeżeli nie będzie z innych samorządów takich samych ruchów, przejść na miejsce dziewiąte. To miejsce jest premiowane przede wszystkim tym, że uzyska to dofinansowanie. Jeżeli chodzi o odcinek drogi w Gostycynie, to tam również znaleźliśmy możliwość uzyskania dodatkowego punktu, jednak ten punkt nie przesunie nas na listę podstawową. Teraz jest czas, który wykorzystujemy na to, aby zdobyć i uzasadnić jak największą ilość punktów. To co przed chwilą powiedziałem nie jest przedmiotem tej uchwały, ale z tych aktualności winien byłem Państwu tą informację.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki na posiedzeniu 21 listopada omawiała projekt tej uchwały i jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała go.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2017 r. w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

**Radni nie mieli pytań, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej przystąpienia przez Powiat Tucholski do realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+555 do km 13+400 Etap II”, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/246/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 15.**

Do projektu uchwały w sprawie ustalenia stawek opłat za usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od dyspozycji usunięcia pojazdu na rok 2018 głos zabrali:

*Przewodnicząca poinformowała, że wszyscy radni na Komisjach otrzymali nowy projekt uchwały. Jest on w treści bez zmian, jest tylko zmiana uzasadnienia (w załączeniu do oryginału protokołu). Poprosiła Komisję o przedstawienie opinii.*

p. Jan Przybysz – radny

Chciałbym jeszcze zadać pytanie. Analizując uchwałę mamy tu parkingi strzeżone. Czy my jako Powiat mamy takie parkingi, gdzie się znajdują i czy na tych parkingach są jakieś pojazdy?

*Salę obrad opuściła radna Justyna Wilkiewicz. W sesji uczestniczy 13 radnych.*

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Te parkingi są wyznaczone. W chwili obecnej jeszcze ze spraw zaszłych, z lat poprzednich, a dotyczy to również kadencji 2006 – 2010 sprawy są w tej chwili w toku rozpatrywania. Są to sprawy bardzo skomplikowane, dlatego że w tej uchwale mówi się, zgodnie z rozporządzeniem, iż za to usuwanie ma być obciążony właściciel. Sprawy, które dotyczą lat poprzednich, dotyczą przede wszystkim tego, że tam właściciel nie podjął pojazdu. W związku z tym następuje przepadek mienia na rzecz pokrycia tych należności. Nie odpowiem w tej chwili ile mamy tych punktów. Mogę tylko powiedzieć, że jest to oczywiście podpisane porozumienie z dwoma podmiotami. Sprawdzę to i odpowiem dokładnie. To co jest zaproponowane w tym roku jest to zarówno za usuwanie pojazdów z parkingu strzeżonego oraz następny projekt uchwały w sprawie wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków i obiektów pływających na rok 2018. Jest to wymóg formalny, gdzie Rada Powiatu musi podejmować odpowiednie uchwały. Stawki są dookreślone w maksymalnej wysokości przez właściwego Ministra zgodnie z rozporządzeniem. Stawki te w roku bieżącym zgodnie z rozporządzeniem uległy zwiększeniu. My zostawiamy te stawki na poziomie roku ubiegłego. Można powiedzieć, że nie podwyższając stawek, te stawki obniżyliśmy, bo one nie są maksymalnymi, wynikającymi z rozporządzenia.

*Przewodnicząca dopowiedziała, że one wynikają z analizy kosztów. Stwierdziła, że Statut Powiatu stanowi, że jeżeli przejdziemy do dyskusji nad projektem uchwały to jako pierwsze są przedstawiane opinie Komisji, a potem są dopuszczeni do głosu radni.*

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Komisja Finansów i Gospodarki w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2017 r. analizowała materiały sesyjne i w wyniku głosowania pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały przy 3 głosach za i 1 głosie wstrzymującym.

p. Honorata Szaneczka – radna

Mam bardzo duże wątpliwości co do zasadności podjęcia tej uchwały. Moje obawy dotyczą przede wszystkim stawek za parkowanie pojazdów. Z jednej strony stawki są jak najbardziej uzasadnione, ponieważ wytyczony przez Starostwo dozorca, czy przedsiębiorca ponosi bardzo duże koszty utrzymania takiego parkingu i musi zapewnić tam całodobowy dozór. Wiemy jakie to są koszty. Z drugiej znowu strony są tutaj nieuregulowane sprawy od wielu lat i nieodebrane przez właścicieli pojazdy cały czas stoją i generują potężne koszty, dla nas, dla Starostwa Powiatowego w Tucholi, które my poniesiemy. Po trzecie, to my radni podnosimy rękę za uchwaleniem tej uchwały i to spowoduje zaciśnięcie pętli nie tylko na szyi Starostwa, ale też przedsiębiorców, którzy podjęli się parkowania samochodów, ponoszą koszty. Z tego co wiem propozycje wynagrodzenia nie są utrzymywane zgodnie z uchwałami Rady Powiatu. Nie wiem skąd są brane stawki, ale ci przedsiębiorcy otrzymują zupełnie inne stawki niż tutaj my uchwalamy w uchwale Rady Powiatu. Zatem z jednej strony podejmując tą uchwałę narażamy Starostwo i samorząd na ogromne straty finansowe, a z drugiej strony mydlimy oczy firmom, które podejmą się świadczenia usług dla Powiatu i później poniosą potężne koszty, nie wiem czy nie czasami krach.

*Na salę obrad wróciła radna Justyna Wilkiewicz. W sesji uczestniczy 14 radnych.*

p. Tomasz Sobiecki – radca prawny

Na wstępie trzeba powiedzieć, że to nie jest tak, że ktoś zostawia samochód na drodze i zapomina o nim na kilka lat. To jest tak, że Sejm zobowiązał nas do wyznaczenia parkingów i do dbania o to, żeby pojazdy usuwane z dróg, bo tu głównie o nie chodzi, w 99,99 % są to pojazdy porzucone przez ich właścicieli, albo pojazdy, od których właściciele oddalili się ponieważ istniała poważna wątpliwość, czy są trzeźwi. Krótko mówiąc, uciekają z miejsca, gdzie ich można złapać i udają że to nie ich samochód, albo z założenia wycięte są numery identyfikacyjne pojazdu, bo samochód ma jakieś problemy prawne, przebite numery. Porzucają te samochody w ten sposób je delegalizując, że trudno ustalić właściciela. My mamy obowiązek dbać o to, żeby te pojazdy gdzieś stały. Policja zgłasza i my je przedstawiamy na taki parking. Nie wiem czy w ogóle zgłosił się ktoś tak na poważnie po pojazd, który stał jeden czy dwa dni. Owszem zdarzyć się może, że dwa dni stoi pojazd i wtedy ta opłata jest niższa. W większości tych opłat nie jesteśmy w stanie od nikogo ściągnąć, bo nie wiemy od kogo mamy je ściągnąć. Jeżeli już znajdziemy kogoś, kogo moglibyśmy obciążyć tymi kosztami, to ten człowiek jest poza egzekucyjny, bo on nie ma pieniędzy. Komornik umarza postępowanie, bo nie ma co od niego ściągnąć. Rzeczywiście

problem jest tego typu, że my ustalamy te stawki i tak naprawdę nie pozyskujemy tych środków w znacznej mierze. Dużo więcej wydajemy na tych przedsiębiorców, z którymi musimy zawrzeć umowy, niż pozyskujemy środków z tych pojazdów. Rzeczywiście te stawki są takim rozsądnym kompromisem, że jak się uda ściągnąć chociaż część pieniędzy to zasypie dziurę, którą mamy, bo przedsiębiorcom zapłacić musimy. Generalnie ci przedsiębiorcy muszą dostać pieniądze, mamy umowę i płacimy według tych zasad. Tam są oczywiście sprawy sporne z poprzednich lat, ale to jest zupełnie inna sytuacja. To utrzymywanie tego stanu jest do momentu, kiedy możemy dokonać przewłaszczenia samochodu na Skarb Państwa i dokonać jego likwidacji. To są chyba trzy lata. Stąd jest ta różnica w cenach, którą my tu ustalamy w stosunku do tych cen, które mają przedsiębiorcy. My ani nie możemy tego za bardzo podwyższyć, ani obniżyć, bo to nie jest też tak, że przedsiębiorcy pchają się do nas drzwiami i oknami, abyśmy tylko wzięli ich parking. Wcale tak nie jest. Zdaje się, że dzisiaj jest tylko jeden czy dwóch panów, którzy się zgadzają na to, aby pracować na tych zasadach. Tak to wygląda z zewnątrz. Co do kalkulacji kosztów musiałby się wypowiedzieć Wydział.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Sprawy, o których mówimy, miały różnych adresatów. My w dalszym ciągu musimy rozróżniać budżet Powiatu, mienie skarbu Państwa, którego przedstawicielem w terenie jest Starosta i adresat, który do pewnego czasu funkcjonował w zakresie pokrywania tych należności, a mianowicie Naczelnik Urzędu Skarbowego. To na przestrzeni tych czasów od 2008 roku się zmieniło. Najpierw adresatem był Naczelnik Urzędu Skarbowego, później był Starosta z racji mienia skarbu Państwa, ale nie powiat i nie rada powiatu. Skarb Państwa to nie jest budżet powiatu.

*Przewodnicząca dodała, że do ubiegłego roku stawki były uchwalane w wysokości maksymalnej, określonej w obwieszczeniu Ministra Rozwoju i Finansów, a w tym roku nie były podwyższone, a stawki maksymalne mogły być podwyższone o wskaźnik inflacji. Do tego jest analiza, na jakim poziomie te stawki powinny być przyjęte.*

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Ja chciałbym, aby pan Starosta jeszcze raz zaakcentował to, o czym powiedział. My ustalamy stawki, ale tak naprawdę płaci za to skarb państwa. W tym układzie jest to taka uchwała porządkowa, którą trzeba mieć.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Każda firma, która decyduje się na podpisanie umowy i bycie tym parkingiem musi robić to w wiedzy i interesie takim, że pieniądze, które są proponowane są zabezpieczeniem na ten czas ponoszonych kosztów.

p. Zofia Łącka – Skarbnik Powiatu

W 2016 roku ponieśliśmy 1190,50 zł kosztów z tego tytułu. W 2017 roku planowane wydatki z tego tytułu to 8.000 zł. Nie wiemy, czy je wykonamy, w części są już wykonane. Plan na 2018 rok to 10.000 zł.

**Radni nie mieli dalszych uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie ustalenia stawek opłat za usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów w przypadku**

**odstąpienia od dyspozycji usunięcia pojazdu na rok 2018, który został przyjęty 13 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i 1 głosie wstrzymującym się.**

**Uchwała Nr XXXIX/247/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 16.**

Do projektu uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub obiektów pływających na rok 2018 głos zabrali:

*Przewodnicząca poinformowała, że uzasadnienie obowiązujące jest to, które zostało dostarczone na Komisję (w załączeniu do oryginału protokołu).*

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

Uchwała dotyczy tej samej rzeczy, tylko odnośnie statków i obiektów pływających. Komisja Finansów w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała również projekt tej uchwały.

p. Beata Rode – radna, Przewodnicząca Komisji Rolnictwa LiOŚ

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt przedstawionej uchwały.

**Radni nie mieli uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie statków lub obiektów pływających na rok 2018, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/248/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 17.**

Do projektu uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi głos zabrali:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Mamy przed sobą siedem z podobnego uzasadnienia uchwał do podjęcia. Podjęcie niniejszych uchwał stanowi wykonanie dyspozycji zawartej w art. 162 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, który obliguje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 30 listopada 2017 r. w drodze uchwały, do stwierdzenia jej przekształcenia w drodze uchwały z dniem 1 września 2017 r. dotychczasowej Zasadniczej Szkoły Zawodowej w branżową szkołę I stopnia, Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w szkołę specjalną przysposabiającą do pracy, dotychczasowej Szkoły Policealnej w szkołę Policealnej, dotychczasowej sześciolletniej szkoły podstawowej w ośmioletnią szkołę podstawową.

p. Anna Ziegler – radna, Przewodnicząca Komisji Edukacji KiKF

Chciałabym przedstawić opinie dla wszystkich 7 uchwał. Chcę tylko dodać, że zmieniając nazwy tych szkół branżowych 1 stopnia utrzymaliśmy numer 1 i 2 tak jak jest to

w technikum. Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej na posiedzeniu w dniu 21 listopada w wyniku głosowania jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała wszystkie 7 uchwał w sprawie stwierdzenia przekształcenia szkół w szkoły innego typu, co ma miejsce od 1 września 2017 roku.

**Radni nie mieli uwag, dlatego Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/249/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 18.**

Do projektu uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych im. Leona Janty – Polczyńskiego w Tucholi nie wniesiono uwag.

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych im. Leona Janty – Polczyńskiego w Tucholi, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/250/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 19.**

Do projektu uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Śliwicach nie wniesiono uwag.

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Śliwicach, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/251/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 20.**

Do projektu uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi nie wniesiono uwag.

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/252/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**



**Ad. 21.**

Do projektu uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi nie wniesiono uwag.

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/253/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 22.**

Do projektu uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Szkoły Policealnej wchodzącej w skład Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej w Tucholi nie wniesiono uwag.

**Przewodnicząca poddała pod głosowanie projekt uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia Szkoły Policealnej wchodzącej w skład Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej w Tucholi, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/254/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 23.**

Do projektu uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia sześcioletniej Szkoły Podstawowej Specjalnej wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi nie wniesiono uwag.

**Przewodnicząca poddała pod głosowania projekt uchwały w sprawie stwierdzenia przekształcenia sześcioletniej Szkoły Podstawowej Specjalnej wchodzącej w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi, który został przyjęty 14 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się.**

**Uchwała Nr XXXIX/255/2017 w załączeniu do oryginału protokołu.**

**Ad. 24.**

Udzielono następujących odpowiedzi na zapytania i interpelacje:

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Interpelacje były trzy od pani radnej Doroty Gromowskiej. Ja na pewno pani radnej odpowiem na piśmie. Teraz chcę się odnieść do ogólnych rzeczy. Droga Wielki Mędromierz – Łyskowo jest ciągiem drogi powiatowej, która jest pod jednym numerem i to jest Kęsowo – Jeleńcz – Brzuchowo – Wielki Mędromierz – Łyskowo. Ta droga, jak i wiele innych dróg w naszym powiecie, w wyniku nawałnicy została w sposób znaczny uszkodzona. Państwo wiecie, że na załatanie jednej dziury z wyrwanego drzewa my wsypywaliśmy po dwie ciężarówki kruszywa. Pośród licznych deszczy i ruchu pojazdów to kruszywo, naturalną rzeczą jest, że trochę siadło. Systematycznie usuwamy te zaniżenia, dosypując materiału i kruszywa. Dlaczego tak robimy? Ano dlatego, że z tak zwanych promes na usuwanie skutków klęsk żywiołowych nie otrzymaliśmy w tym roku, ponieważ też liczymy i myślę, że

z taką dużą dozą pewności wiemy, że te środki na wskazanych kierunkach dróg otrzymamy w przyszłym roku. Zresztą mamy to też od Wojewody obiecano. Teraz chcę Państwu powiedzieć jedno, że taki stan tych dróg z wypełnioną powierzchnią kruszywem będziemy trzymać do czasu otrzymania środków na remont. Oczywiście wszystkie elementy, które będą powodować nierówności będą robione. Nigdy to nie będzie tak, jak by był asfalt. Myślę, że mijaloby się to z celem, gdybyśmy w tej chwili te łaty asfaltowali. Tak przyjęliśmy. Takich dróg jest więcej: Gostycyn – Wielka Klonia, Przyrowa – Wieszczyce, wspomniana przeze mnie droga z Kęsowa do Łyskowa, Kęsowo – Żalno. Na tej ostatniej drodze była położona nowa nawierzchnia. Zgłosiliśmy tą drogę do dofinansowania i ta nowa nawierzchnia, która ma wyrwany asfalt, niestety nie uzyskała aprobaty. Tam będziemy musieli położyć asfalt. Są to też drogi Pamiętowo – Drożdżenica, Tuchola – Białowieża, Stobno – Raciąż, Raciąż – Piastoszyn. To są wszystkie drogi, na które zamierzamy w przyszłym roku położyć nowy dywan.

p. Krzysztof Łukaszewicz – Wiceprzewodniczący Rady

To co pan mówi oczywiście jest jak gdyby uzasadnione. Jeżeli te środki dojdą to rzeczywiście dopiero wtedy możemy te drogi robić na gotowo. Gwoli uzupełnienia, nie wiem czy Państwo zauważyliście jadąc drogą do Raciąży, że są ustawione te słupki ostrzegawcze. Może dobrze byłoby przeanalizować i poustawiać je wszędzie.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Są ustawione wszędzie. Tam gdzie ich brakuje, pomóżcie Państwo, przedzwoncie, ustawimy te słupki wszędzie. Między innymi na tym kierunku też są ustawione słupki. Poruszając się już tymi polatanymi, dziurawymi naszymi drogami powiatowymi zgłaszacie Państwo następne zagrożenie. To są przede wszystkim zwisające gałęzie, drzewa, które są przechylone. Na tych kierunkach, które w tej chwili Państwu wymienię mamy już zgodę na wycinkę drzew: prawa strona Raciąż – Piastoszyn. Wystąpiliśmy odpowiednio do Gminy Tuchola o usunięcie drzew zagrażających na drodze z Tucholi do Raciąży, do Urzędów gmin na drogę Gostycyn – Karczewo – Wielka Klonia, Karczewo – Przyrowa – Wieszczyce, Żalno – Kęsowo. Do czasu dopóki nie uzyskamy zgód na wycięcie tych drzew to uruchamiamy w tej chwili prace z pomocą straży pożarnej. Sami nie jesteśmy w tej chwili w stanie tego zrobić, bo nie mamy przeszkolonych pracowników do tego, aby znajdować się na jakiegokolwiek wyższej platformie niż 3 metry. Zgłaszamy zagrożenie do Państwowej Straży Pożarnej, która dysponuje wysokim wysięgnikiem. Na wszystkich kierunkach będziemy to załatwiać gminami. Wszystkie gałęzie, które są zwisające, które optycznie i fizycznie zagrażają temu, że podczas wiatru mogą się urwać będą usunięte. Co do wycinki drzew, mamy pozwolenie na wycinkę na prawą stronę drogi Raciąż – Piastoszyn. To jest około 400 drzew. My własnymi siłami nie jesteśmy w stanie tego wyciąć. Jeżeli otrzymamy obietnicę to musimy to wykonać. Ta droga wymaga również poszerzenia. W związku z tym podjęliśmy decyzję, iż powołujemy do życia taką funkcję na wykonanie zadania zleconego jak brakarz, który nam tą całą wielkość i wartość tych wszystkich drzew po prawej stronie wyliczył. On to zsumował i tą masę drewna dajemy na przetarg, aby za wartość tego drewna lub z zyskiem dajemy to do wycinki firmie, która takie zlecenie weźmie. Tak mamy zamiar postąpić w każdym pozostałym przypadku. To są też zgody też na drogę Gostycyn – Pila, bo tutaj też były interpelacje. Oprócz tego na bieżąco to pracownicy Zarządu Dróg Powiatowych będą usuwać te wszystkie zakrzaczenia. Przy drogach są jeszcze te duże karp. One też będą podlegać przynajmniej zadaniu zleconemu, firmie która może to wykonać, ponieważ my do tego nie mamy sprzętu. Będzie zapytanie ofertowe na usunięcie tych karp. Na to będziemy

musieli znaleźć pieniądze i te karpy usunąć. To będziemy robić w grudniu, w styczniu, do skutku, aż wszystko zostanie usunięte. Jeżeli chodzi o drugą część interpelacji chcę tylko powiedzieć, że wiele miejsc robi się niebezpiecznych. Sumy opadów, które są z jednej doby, czy z dwóch dób okazuje się, że z lat poprzednich są to miesięczne lub dwumiesięczne wielkości opadów. Natychmiast przyjrzymy się i z tych informacji, które od Państwa spływają będziemy i natychmiast reagujemy. Odpowiedzi, o które pani radna prosiła prześlemy szerzej na piśmie. To tak by wskazywało chyba, że źle to zrozumiałem, że progi zwalniające to tak my stawiamy jak nam się w zasadzie chce. To nie jest prawda. Otóż lektura, o której mówiła pani radna zostanie państwu również udostępniona, ponieważ tam gdzie są progi zwalniające, nie decyduje Zarząd Powiatu. To są miejsca, które są wskazywane przez Państwa radnych, przez mieszkańców np. na zebraniach soleckich i one są poddawane weryfikacji Powiatowej Komisji do spraw Oznakowania. Niektóre z tych elementów, znaki drogowe, lustra, progi zwalniające, uzyskują pozytywną opinię, a niektóre nie. To jest właśnie to, czym się posługuje komisja, przepisami i tymi wszystkimi rzeczami, które stanowią z punktu widzenia formalno-prawnego o możliwości posadowienia. Byłem na wielu zebraniach soleckich i na takim zebraniu soleckim jak już jest Zarząd Powiatu, to mówią mieszkańcy, że przez miejscowość przejeżdżają piraci, trzeba wstawić próg zwalniający. Ja pytam, gdzie i w którym miejscu. Pokazują gdzie, a drugi mieszkaniec mówi, że w życiu tam progu nie chce. Tyle ilu jest zwolenników tych progów, tyle natychmiast ma to przeciwników. Ja to rozumiem. Posesja, przy której jest próg zwalniający, to jeszcze jak przejeżdża samochód osobowy to jest pół biedy, ale jak przejeżdża samochód ciężarowy to jest potworny hałas. Ja już nie wspomnę o tym, że wszystko jeździ i się trzęsie. Z jednej strony mieszkańcy chcą w ten sposób zadbać o bezpieczeństwo w tej miejscowości, a z drugiej strony nie wszyscy się z tym zgadzają. Gdyby tak wglębić się bardziej, to te drogi powiatowe, które są mniej uczęszczane to mieszkańcy wiedzą, kto szybko jeździ i kto nie przestrzega przepisów. My możemy postawić znaki, ale jak ktoś nie chce przestrzegać przepisów to tego nie robi. Nie wiem ile mamy progów zwalniających, ale postaram się na następnej sesję policzyć je i zinwentaryzować. Tam gdzie ja się przemieszczam i gdzie są te progi zwalniające to wierzcie mi Państwo to nie da się przejechać z pełną prędkością, nawet taką, którą dopuszcza prawo. Trzeba zwolnić, czyli próg zwalniający w moim uznaniu spełnia to kryterium, którego oczekują mieszkańcy, zwolnienia prędkości pojazdów.

p. Jan Przybysz – radny

Pan Starosta ma rację, bo te progi zwalniające powstały przede wszystkim na wniosek samorządów. Tam gdzie budowano drogi, gdzie robiono nowe nawierzchnie, żeby uzyskać dodatkowe punkty zakładano progi zwalniające. Bardzo dobrze, że one powstały. Powstały w takich miejscach, gdzie lokalne władze widziały taką potrzebę. To jest przy szkołach, przedszkolach, sklepach, domach kultury, czy ośrodkach zdrowia. Myślę, że było uzasadnione, aby tam te progi powstały. Powstawały też na wniosek radnych poprzednich kadencji i one tam są, one służą bezpieczeństwu.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Ostatni przykład z Gostycyna, ulica Sępoleńska. Nie da się przy wszystkich znakach, przy wszystkich zwolnieniach, przy wszystkich szkołach postawić patroli policji z radarem. Policjanci oczywiście na nasze wskazania interweniują, ale robią to w sposób incydentalny, dlatego że nie są w stanie być jednocześnie we wszystkich miejscach. Przykład z Gostycyna, gdzie pod wnioskiem o postawienie progu zwalniającego przy Zespole Szkół w Gostycynie podpisało się chyba 400 osób. Jak chcieliśmy założyć ten próg to bardzo silnie

reprezentowana część społeczeństwa – rolnicy, mówią, że kolejny próg, i czy mają stracić żołądki. Zupelnie inaczej przejeżdża się przez próg jeżeli jedzie się samochodem osobowym, a zupełnie inaczej to wygląda jak jedzie się ciągnikiem. Staramy się to wszystko pogodzić. Dla nas wszystkich nie ma nic ważniejszego jak bezpieczeństwo. A jeżeli chodzi o bezpieczeństwo dzieci to w ogóle nie ma tutaj dyskusji.

p. Anna Ziegler – radna

To była moja interpelacja o ten próg. Tam przeanalizowano to, aby pogodzić jedno i drugie i być może będzie to montowane ażurowe.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Samochód osobowy będzie musiał zwolnić, a traktor przejedzie pomiędzy progiem. Są takie możliwości. Części spraw z aktualnej i bieżącej pracy Zarządu Dróg Powiatowych zrozumiecie Państwo również, że nie udało się wykonać. Byliśmy zaangażowani i w dalszym ciągu jesteśmy zaangażowani, wiem, że za Państwa przyzwoleniem do tego, że po pierwsze w usuwaniu skutków nawałnicy, to co możemy zrobić, to robimy, a to co trzeba zlecić to zlecimy. Jest też coś co spowodowało dużą naszą absorbcję czasu, a mianowicie ta pomoc materialowa, która przysłała w postaci materiałów budowlanych, które jak być może żaden inny powiat, nasi mieszkańcy po tą pomoc nie musieli przyjeżdżać. Oni mieli to przez Zarząd Dróg Powiatowych dowożone. Były dowożone pustaki, cegły, styropian. Z tej ostatniej akcji prętowej ze względu na brak warunków technicznych musieliśmy poprosić mieszkańców, aby przyjechali. Bardzo też proszę, bo to nie jest żadnego rodzaju przytyk, aby te wszystkie rzeczy, które przez Państwa są zauważone proszę o telefon, tak, abyśmy mogli jak najszybciej to usunąć. Jeszcze do jednej rzeczy się odniosę. Też państwu pokażemy jak w przepisach wygląda sprawa malowania osi jezdni białymi pasami. Ogólnie rzecz traktując, gdy na drodze, która nie ma podstawowych kryteriów 6 metrów szerokości, lub jest poniżej, gdzie na pas ruchu przypada 2,90 m to można zastosować malowanie, ale wtedy trzeba ograniczać w ruchu szerokości pojazdów, które po tej drodze się poruszają. W związku z tym odnoszę się do drogi 1015. Nie możemy tam w zgodzie z przepisami, bo to stanowi też o bezpieczeństwie w ruchu drogowym, namalować po środku pasów. Oczywiście odpowiedź do pani radnej będzie na piśmie.

Radni nie mieli pytań do odpowiedzi Zarządu.

## **Ad. 25.**

Wnioski i oświadczenia radnych:

p. Andrzej Urbański – radny

Zdaję sobie sprawę z tego co pan Starosta mówi. To jest jak najbardziej prawda. Nawet więcej powiem, takie jest zapotrzebowanie w tej chwili ze strony samorządów i mieszkańców, że nawet gdybyśmy mieli pieniądze, to nie ma już ani materiału, ani firm na rynku, które byłyby w stanie w tej chwili jakieś potrzeby drogowe nasze spełnić. Chciałbym dwie sprawy krótko poruszyć. Pozwolę sobie w tym punkcie, a nie w interpelacjach, żeby tej całej procedury z odpowiedzią nie uruchamiać. Mam prośbę, aby szczególnie podejść do wniosków, które pewnie nadejdą po sesji Rady Gminy w Śliwicach, ponieważ tam już widziałem, że wśród radnych i sołtysów jest dość wysoki poziom irytacji, w związku z sytuacją na drogach. Druga sprawa też jest już znana. Mam prośbę, aby jeszcze przed zimą, gdy ta widoczność jest przez większość doby słaba, wymienić znak na wysepce pośrodku

drogi pomiędzy Śliwicami i Lińskiem, od strony Lińska, aby ten znak wymienić na taki o odblaskowej strukturze. Był jeszcze taki pomysł, aby zamontować tam dodatkowe odbłaski tzw. kocie oczy na powierzchni tej wysepki.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Oczywiście ja to przyjmuję. Ja chcę tylko powiedzieć, że sytuacja Powiatu, zresztą to będzie również przedmiotem następnej sesji w grudniu, gdzie będziemy przyjmować budżet, który został przez Zarząd złożony, ona się poprawia. Ale to nie jest sytuacja finansowa Powiatu, która wypełni wszystkie oczekiwania. 400 kilometrów dróg w dalszym ciągu wymaga ciągłych napraw i remontów. Przed nami bardzo trudny czas. My do zarządzania kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego pokazaliśmy, że straty na drogach ponieśliśmy w wysokości 45 milionów. Zakładając, że na te 45 milionów znaleźlibyśmy dofinansowania w postaci promes, to 20 % na dzień dzisiejszy, bo nie ma innej możliwości, musimy wyłożyć ze środków własnych. 20 % od 45 milionów to jest 9 milionów. Nie mamy takich pieniędzy. Czy samorządy gminne mają ? Też nie, bo wszędzie są do realizacji, również w gminach, zadania drogowe na gminnych drogach. Byliśmy u Wojewody na takim jednym z wielu spotkań w zakresie usuwania skutków nawałnicy, to pan Burmistrz podniósł temat, że nie tylko asfaltowane drogi gminne, powiatowe w tej chwili ulegają destrukcji. W tych stratach, które mamy z Lasów Państwowych, z lasów prywatnych przez nasze drogi przetaczają się w tej chwili miliony metrów sześciennych drewna. Wnioskujemy i Wojewoda to co może to robi i nam pomaga. Między innymi wnioskowaliśmy, aby uzyskać na pobocza, które się obrywają, na drogi gminne tłuczeń. Myślę, że w tym zakresie też pan Wojewoda nam pomoże. Nie damy rady wszystkiego zrobić. My jesteśmy trochę z tym naszym budżetem i tymi naszymi możliwościami jak pogotowie ratunkowe niejednokrotnie.

p. Jan Przybysz – radny

Jeśli już mówimy o tych drogach to mam takie pytanie do pana Starosty. Jakie są wieści od pana Marszałka na to co zdarzyło się 11 sierpnia ? Czy jest jakaś nadzieja, że jakieś środki do Powiatu trafią ?

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Zawsze najlepiej mówić o faktach. Ja nie będę mówił o tym, co nie jest faktem. Mamy dwie kryzysówki, czyli te z promesami, ale nie ponawałnicowe, tylko te które uzyskaliśmy z dofinansowań ze zdarzeń przed nawałnicą. Wiele się o tym mówiło, bo te 80 % jest z Państwa, a 20 % moglibyśmy się ubiegać od samorządu wojewódzkiego. My to postanowiliśmy sprawdzić. Na te zadania wysłaliśmy do pana Marszałka prośbę o wypełnienie nawet nie w tych dwudziestu procentach. Tam część dofinansowania mamy z Gminy Tuchola, która na tym zadaniu Stobno – Nowe Żalno nam pomogła. Mamy w tym zakresie porozumienie. Na to zadanie w Gostycynie, gdzie Gmina Gostycyn nie mogła nam dołożyć i realizujemy to z własnych środków. Zobaczymy co pan Marszałek nam odpowie, czy ta odpowiedź, która przyjdzie będzie odpowiedzią, że teraz wam pomogłem i w przyszłym roku jak złożycie wnioski też wam pomogę. Tutaj jest takie wskazanie, o które bardzo pan Marszałek zabiegał, a mianowicie te środki z funduszu europejskiego, które miałyby być takim głównym źródłem zasilenia tych brakujących 20 %, a które jak wiemy rząd Polski wystąpił. Mogę tylko na dzień dzisiejszy powiedzieć tak: jak przyjdzie odpowiedź i będzie ona pozytywna to natychmiast Państwa poinformuję, jak będzie nie pozytywna to też poinformuję, ale może nie w trybie pilnym. Chciałbym doszczegółowić, bo to się ukaże na naszej stronie powiatowej, na naszym fleszu powiatowym również i wymienić tylko

z nazwy te samorządy, które nam dały pomoc, bez względu na jej wielkość. Pierwszy nam udzielił pomocy Powiat Świecki, drugi Chelmiński, trzeci Grudziądzki. Następnie Powiat Puławski, Brzeski, Myśliborski, Myślenicki, Lubliniecki, Chrzanowski, Środa Śląska, Brzozowski, Lwówecki, Pszczyński, Zwoleński, Zgorzelecki, Oleski, do którego w poniedziałek Wicestarosta jedzie podziękować, Przasnyski, Nizkański, Kępiński, Kościński, u którego wczoraj z panią Skarbnik byliśmy, Grodziski, Sierpecki, Hrubieszowski, Wołomiński, Żywiecki, Bielawy, Radomszczański, Dębicki, Przemyski, Korzenna, Włoszczowski, Brzeziński, Mońki, Bieruńsko-Lędzki, Cieszyński, Grójecki, Hajnowski, Walbrzyski, Elbląski, Nowomiejski, Strzyżowski, Zawierciański. Łączna kwota pomocy, którą otrzymaliśmy od tych wszystkich samorządów to 725.450 zł. Otrzymaliśmy również pieniądze i pomoc z Jastrzębskiej Spółki Węglowej – 20.000 zł, z koncernu BP – 12.000 zł. Tę pomoc w sierpniu natychmiast przeobrażiliśmy w bony, które daliśmy wszystkim ochotniczym strażom pożarnym. Zebraliśmy też wpłaty na konto poszkodowanych i to jest łączna kwota 70.987,24 zł. Tutaj również były akcje charytatywne. Z tego dotacji udzielono poszczególnym gminom: Gmina Kęsowo – 37.100 zł, Gmina Gostycyn – 19.100 zł, Gmina Tuchola – 10.250 zł, Gmina Lubiewo – 2.050 zł, Gmina Czersk – 1.300 zł. Pomoc materiałowa, o której mówiłem, którą przewożiliśmy do poszkodowanych mieszkańców to łącznie myślę, że kwota dobiegająca do około 200.000 zł. Te drogi, o których mówiłem, które będą wykonywane z tych środków przez miejscowości Bagienica, Białowieża i Klonowo to jest łączna kwota zaplanowana 525.000 zł. Z tej pomocy finansowej pozostającej czyli 200.000 zł to są wsparcia udzielone dla poszkodowanych rodzin zastępczych w różnych kwotach plus zakup rębaka, zakup frezarki plus materiały i kruszywo. Ja również poprosiłem naszego zarządcę, dyrektora, aby wystąpił o pomoc. Wystąpił do firm, które produkują asfalt, do firm, które sprzedają sól na zimowe utrzymanie dróg. Wystąpiliśmy do firmy Lafarge o tysiące ton kruszywa, żeby również nam przekazali. Wystąpiliśmy do Grupy Azoty, Tarnowa, Police, o to, aby udzielili nam pomocy dla rolników poszkodowanych np. w postaci nawozów sztucznych. Wiem, że taka pomoc jest możliwa do zrealizowania. W tych przypadkach, o których mówiłem czekamy na odpowiedź, ale wierzę, że to spotka się ze zrozumieniem i pomocą.

#### p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Korespondencja jaka wpłynęła w okresie między sesjami:

1. pismo Ministra Cyfryzacji dotyczące planowanego ogłoszenia trzeciego naboru wniosków o dofinansowanie projektów budowy sieci szerokopasmowych - przekazano radnym na skrzynki email,
2. przekazano uchwałę Rady Miejskiej w Sosnowcu w sprawie apelu dotyczącego poparcia protestu w służbie zdrowia radnym na skrzynki email,
3. zaproszenie na uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Inżynieryjnego Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem, które odbędzie się 8 grudnia 2017 r. w Książnicy Tucholskiej,
4. zaproszenie na Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych - 28 listopada o godz. 10.00 w Tucholskim Ośrodku Kultury. Na zakończenie koncert zespołu policji,
5. 16 grudnia o godzinie 17.00 w TOK wystąpi Campanella. Stosowne zaproszenia radni otrzymają.

Podziękowania dla Państwa radnych, którzy wzięli udział w poczcie sztandarowym czyli dla pani Justyny Wilkiewicz, pani Beaty Rode i pana Krzysztofa Łukaszewicza. Otrzymaliście

Państwo wstępną propozycję terminarza sesji Rady Powiatu na przyszły rok. Mam teraz taką uwagę. Część radnych musi brać urlopy na posiedzenia Rady Powiatu. Jak się zdażyłam zorientować to gros powiatów ma obrady w godzinach popołudniowych. Składałam wniosek żeby poważnie się zastanowić, czy nie przenieść obrad sesji na godzinę 16.00. Nie wiem jak wy, ale my też mamy inne sprawy zawodowe. Jestem za tym, aby to zrobić. Nie jest to żadna nowinka na tym polu samorządowym. Gros samorządów ma sesje w godzinach popołudniowych. Raz, że są to urlopy, a niektórym osobom ciężko łączyć te rzeczy. Przyjmijmy, że to będą czwartki o godzinie 16.00.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

Nie wiem czy to od grudnia. Być może to po raz pierwszy będą takie sesje z kolacją i ze śniadaniem.

p. Anna Ziegler – radna

Termin 30 marca to byłby Wielki Piątek i popołudniu. Trzeba przesunąć wtedy te terminy.

p. Małgorzata Oller – Przewodnicząca Rady

Ostatnia sesja w tym roku nie odbędzie się w Gminie Kęsowo, ale na terenie Zakładu Aktywności Zawodowej.

p. Michał Mróz – Starosta Tucholski

To tak naprawdę szczególne miejsce. Cieszę się, że Państwo przyjęliście to zaproszenie do Zakładu Aktywności Zawodowej. Wiercie mi Państwo, że dla całej załogi, jeśli my w tym dniu się pojawimy jako Rada Powiatu i oni będą mogli nas ugościć to bardzo dużo znaczy. Tym bardziej, że bardzo pozytywnie przyjęli naszą decyzję odnoszącą się do tego, że środki wypracowane będą na rozwój Zakładu Aktywności Zawodowej, a Powiat nie zapuszcza przysłowiowego „żurawia” i zostawia te środki do dyspozycji. Myślę, że znajdzie się też chwila czasu na to, aby Zakład Aktywności Zawodowej mógł też pokazać to na co ich stać.

#### **Ad. 26.**

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, Przewodnicząca zamknęła obrady XXXIX sesji Rady Powiatu Tucholskiego.

Protokołowała:

Elżbieta Damasiewicz

Przewodnicząca  
R a d y P o w i a t u  
Małgorzata Oller